

DARBININKAS

XLIX NR. 14.

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, VASARIS - FEB. 25, 1964

910 WILLOUGHBY AVE.,
BROOKLYN 21, N. Y.

10 CENTŲ

APTEMDYTOS VIETOS POLITIKOJE

Žemė tokia maža, bet kelios vietos joje nepažįstamos, nes, lyg per karą, aptemdytos prieštaraujanti informacija

GEN. PAUL HARKINS

Vietnamas šiuo metu yra labiausiai aptemdyta vieta. Perna šioje vietoje buvo paleisti dūmai apie budistų persekiojimus, kurie trukdė sėkmingą karą su komunistais eiga; reikia tad nušalinti Diem vyriausybę, baigsis persekiojimai, ir tauta įgaus, entuziazmą kovai. Tada šiuos dūmus praskleidė ir parodė, kad tai buvo sufabrikuota, Marguerite Higgins, H. Tribune štabo narė, Tėvas O'Connor iš Saigono, J. Tautų komisijos raportas, kuris ištaisai taip ir nebuvo paskelbtas.

Dabar ta pati laikraštiniškai skelbia naujas informacijas. Būtent:

1. Valstybės departamento grupė, kuri parėmė 1963 lapkričio 1 d. perversmą prieš Diemą, siekia paskelbti atpirkimo ožį, į kurį nukreiptų visus nepasisekimus. Juo esąs parinktas gen. Paul Harkins, Amerikos karinės misijos šefas.

2. Apsaugos sekr. McNamara ir kiti jautė, kad nuo 1963 pavasario ir ypačiai vasaros karas pradėjo persisverti Vietnamo naudai. Autorė sumini ir eilę kitų laikraštinių, kurie su ta mintim sutiko.

3. McNamara ir kiti įspėjo, kad kariuomenės perversmas bus smūgis karo eigai. Šių įspėjimų nepaisė departamento grupė, vadovaujama valstybės sekretoriaus pavaduotojo Averell Harrimano, padėjėjo tolimiesiems rytam Roger Hillsmano ir ambasadoriaus Henry Cabot Lodge. Jie neatsisakė nuo perversmo minties, ir jų nusištatymas nusvėrė.

4. Kai dabar įvykiai nepateisino tos grupės tvirtinimų, esą žmogiška, jei atsakomybę nori nukreipti kitiem.

Gub. Rockefelleris vasario 23 kaltino vyriausybę dėl tos tamsios vietos politiniame žemėlapy: esą vyriausybė slepianti informaciją nuo visuo-

menės apie tikrąją padėtį Vietnamo.

Kubos prekyba yra antra tamsi vieta: neaišku, kas lemia čia Amerikos politiką. Valstybės sekretorius Dean Rusk vasario 15 per Amerikos Balsą pareiškė apie galimą naują veiksmų ožį, į kurį nukreiptų visus nepasisekimus. Juo esąs parinktas gen. Paul Harkins, Amerikos karinės misijos šefas.

Po prieštaravimų ir paliko nusteubimas: ar valstybės sekretorius vadovauja valstybės departamento nuomonei ar atvirksčiai ar yra dar kas trečias?

Oswaldo-Ruby byla aptraukia taip pat įtarinėjimo miglom. Chr. Sc. Monitor rašė, kad nežinia, kada Warren komisija galės uždaryti savo krautuvelę, nes ji turinti padaryti viską, kas tik galima, kad parodytų, jog yra neteisingi toki gandai: prezidentas buvo Castro sąmokslu auka; tai buvęs Chrusčio sąmokslas; tai buvę sugalvota vieno aukšto pareigūno pacioje vyriausybėje; įvelta į istoriją esanti CIA, kaip tai tvirtino Oswald motina.

Pirmą pagrindą neaiškumam ir įtarinėjimam davė pats komisijos pirmininkas Warren, pareiškdamas, kai kurių dalykų korespondentai nepatirsia per visą gyvenimą. O naujasis šešėlis paleistas Dorothy Kilgallen (Journal American). Esą pareitą mėnesį teisingumo departamentas suteikęs Ruby gnynejam naudingos informacijos, bet ši "bendradarbiavimo" tarp federalinės vyriausybės ir Ruby gnybos paslaptis labiausiai saugojama. "Washingtonas žino ar įtaria kai ką apie Lee Harvey Oswaldą, ko nežino nei neįtaria Dallas nei niekas kitas".

Tai dar miglų sauja į šią jau ir taip tamsią ir tokią jautrią vietą.

MARGUERITE HIGGINS

Popiežius Paulius: Idealai yra krizėj - kas jų vietoj?

Popiežius Paulius VI gavėnios metu lankosi Romos bažnyčiose ir savo kalbose įspėja apie šių laikų pobūdį, apie Bažnyčios uždavinius ir jos atstovų pareigas bei metodus šiuo metu.

GAVENIOS METAS: Ko žmonės nenori, bet ką Bažnyčia turi priminti

Pelenų diena — kalbėjo popiežius — primena rimčiausią religijos atžvilgį — atgailą. Tai liūdnas, rūstus ir pesimistiškas atžvilgis, kada primenama mirtis ir žmogaus gyvenimo trumpumas. Mirties priminimas daugelį baido nuo Bažnyčios, ypačiai jaunus ir mūsų laikų vaikus, kurie nori džiaugsmo, grožio, linksmybės. Bažnyčia moko apsimarinimo, susivaldymo. Tai nesutaria su naująja dvasia, kuri nori pasitenkinimo. Tačiau Bažnyčia negali nekaltinti apie mūsų egzistencijos žemėje trumpumą.

Tai nepaneigiama tiesa, ji yra ir visų pesimistinių filosofų kalba. Kas gi yra laikas, jei ne bėgimas į mirtį. Bažnyčios doktrina to neslepia. Tačiau ir paguodžia kito gyvenimo viltimi.

DABARTINĖS VALANDOS DVASIA: Idealaus pakeitė kalkuliacija

Kalbėdamas specialiai kunigam, popiežius kreipė dėmesį į sąlygas, kuriose jiems tenka veikti. Mūsų dabartinę valandą — kalbėjo popiežius — labiausiai apibūdina tai, kad dideliame netikrumo atsidūrė idealai ir moralė didžiai susvyravo. Idealai yra krizėje; minties jėga yra pakeičiama laikinio tikslingumo kalkuliacijom; baimė, kad reikalas blogėja (ir kad tai neišvengiama) apvaldo mintis; dėl to ir moralinės pastangos nebežavi.

Zmonės nemėgsta autoritetinio ir dogminio priėjimo prie dalyko. Ir nėra dėkingi tiem religiniam vadam, kurių žodžių tonas atstoja religines tiesas ir paslaptis. Tačiau yra tiesa, kad tinkama šviesa paduotas Evangelijos mokslas suranda klausytojų, ypačiai tarp tų, kurie giliau galvoja, kenčia, abejoja, nusivylę ir nusiteikę išklausti ir sutikti.

Kas yra atviras ir kas užsidaręs nuo Bažnyčios. Šviesti bažnyčioje ar ir už bažnyčios? Kuo gresia idealų iškeitimas į laikinės naudos ieškojimą ir sensacijas?

KUNIGŲ ATSAKOMYBĖ: Už geresnes mintis ir siekimus

Popiežius priminė parapijos vadovų atsakomybę už visų parapičių sielas. Mūsų deganti pareiga tad — kalbėjo popiežius — pažadinti žmonėm geresnes mintis ir didesnius siekimus. Savo žmonėm, lig šiol religingiem ir geriem, vis dar į sibainusiem paskutinio karo pagirties, mes turime neleisti pasiduoti silpnumo dvasiai ir klaidingom minties kalkuliacijom, antireliginėm ideologijom, kurios, jei išgalėtų, tikriausiai sunaikintų laisvę ir net, gal būt, gerovę, o taip pat vestų į atkritimą nuo Kristaus daugelį sielų.

PRIĖJIMAS PRIE ŽMONIŲ: Bažnyčioje, bet ir už bažnyčios

Popiežius pažymėjo dvi ypatybes, kuriom kunigas gali prieiti prie žmonių. Viena, kunigo autoritetas, kada jis gyvena taip, kaip jis moko. Antra, prie autoriteto reikia dar ir gerumo, kuris padeda kiekvieną suprasti, patraukia į savo kenčiančius, duoda vilties nusiminusiem ir tokiu būdu sumezga dialogą tarp savęs ir jų. Su visuomene ryšium sumegzti ir jai veikti savo autoritetu bei gerumu reikia išeiti ir už bažnyčios.

DIDŽIOJI PAGUNDA: Spaudos ir ekrano sensacijos

Tarp aplinkybių, kurios labiausiai veikia ir gadina žmonių moralę, atitraukia nuo aukštesnių siekimų, popiežius ypačiai pabrėžė kasdieninius skandalus, kurie paverčiami ne atgrasinimo, bet smalsumo dalykais. Panašiai veikia ir tam tikri spektakliai, kurie išniekina tikrą meną ir gadina žmones. Ir prieš tai reikia kelti balsą.

POPIEŽIUS PAULIUS VI gavėnios metu lankosi Romos bažnylose.

YRA DAR TREČIAS KELIAS: perkelti karą į Š. Vietnamą

Derėtis dėl Vietnamo neutralizavimo su kom. Kinija ar remti pietų Vietnamo pasipriešinimą komunistų iš šiaurės Korėjos invazijai — buvo dvi vienai kitai priešingos išeitys Vietnamo klausimū. Dabar staiga

iškilo trečia — perkelti karą į patį šiaurės Vietnamą, blokuoti ir bombarduoti šiaurės Vietnamo karinius centrus.

Su šiuo siūlymu viešai pirmiausia pasirodė Frank Conniff, dabar Joseph Alsop. Rašoma, kad klausimas svarstomas ir vyriausybėje, tačiau vyriausybės šaltiniai paskelbė,

kad perkelti karą už pietų Vietnamo ribų nenumatoma.

Dėmesio verta, sudarytas bendras komitetas, vadovaujamas Harrimano padėjėjo William H. Sullivan, kariniam ir diplomatiniam bei CIA žygiam derinti. Ateinančią savaitę į Vietnamą vyksias apsaugos sekr. McNamara.

KVIEČIAI: boikotas tebesitęsia

Vyriausybės ir unijų derybos dėl kviečių pakrovimo į laivus nutrūko. Unijos atsisakė nutraukti boikotą, kol vyriausybė negarantuoją, kad 50 procentų eksportuojamų prekių į Sovietus ar jų satelitus bus gabenama Amerikos laivais, o taip pat, kol negarantuoją, kad prekės nebus perkrautos ir gabenamos į Kubą.

N.Y. Times kritikuoja unijų

kišimąsi į užsienių politiką, smerkia vyriausybės nuolaidas darbininkam. Vyriausybė vasario 23 pripažino, kad kviečių boikotas esąs vienas iš didžiausių kliuvinių santykiams su Sovietais.

PAKISTANAS IR KOM. KINIJA

Pakistanas iškilmingai priėmė kom. Kinijos min. pirm. Chou En-lai ir vasario 23 jau paskelbė susitarimą bendradarbiauti su kom. Kinija. Pažadėjo taip pat remti kom. Kinijos priėmimą į J. Tautas. Kom. Kinija pasisakė už Pakistano reikalavimą, kad Kašmire būtų plebiscitas. Indija su juo nesutinka. Pakistanas yra Amerikos karinis sąjungininkas, bet pasisuko į kom. Kiniją, kada Amerika ėmė duoti ginklus Indijai, Pakistano priešininkui.

KINIJOS KOMUNISTAI I AFRIKA

Zanzibaras vasario 20 gavo paramos 578,000 dol. iš kom. Kinijos. Amerika ir Anglija vasario 23 pasiskubino pripažinti Zanzibaro komunistinę vyriausybę, nors vasario 20 Zanzibaras dar buvo išprašęs paskutinį Amerikos diplomatinį pareigūną.

VYSKUPAS JAMES H. GRIFIN, New Yorko augziliaras, Vatikano stebėtojas prie J. Tautų, vasario 24 mirė nuo širdies smūgio, 60 metų.

TIMES: Baltijos kraštuose eina lenktynės tarp tautinio išlikimo ir išnykimo

N.Y. Times per eilę metų buvo susidaręs tradicija paminėti vedamuojų Lietuvos nepriklausomybės sukaktį. Siemet buvo pirma išimtis, vasario 16 tokio vedamojo nebuvo. Bet vedamas pasirodė vasario 25 priderintas dabar prie Estijos nepriklausomybės sukakties.

Laikraštis priminė, kad Estijos, Lietuvos, Latvijos "viltis atgauti laisvę palaiko, tai, kad Jungtinės Valstybės ir kitos Vakarų valstybės tebeprapažįsta jų nepriklausomybę. Tačiau jos gyvena tarp vilties ir baimės. Augantis rytų Europos satelitų nepriklausomumas atrodo iš naujo įkvepia tikėti

laisve ir Baltijos kraštuose, ypačiai tarp jaunimo, nebebauginamo Stalino teroro. Bet auganti jų kraštuose rusifikacija sudaro lenktynes tarp tautinio išlikimo ir tautinio išnykimo".

Dėl Rusijos invazijos

Tas pats laikraštis vasario 22 paskelbė V. Rastenio laišką, kuriame autorius taikliai ir sugestyviai pažymėjo dabartinių laikų dekolonizacijos linkmę ir nurodė, kad Jungtinių Tautų pusė narių yra kaip tik tos dekolonizacijos proceso vaisius. Bet eina ir priešinga linkmė:

rytų Europoje prie Baltijos jūros trys nepriklausomos valstybės paverstos priklausomom teritorijom. Atkreipė dėmesį, kad buvusioje Tautų Sąjungoje dalyvavo 58 valstybės ir visos jos yra dabar J. Tautų nariai, išskyrus tris — Baltijos valstybes, kurios buvo užimtos Sovietų Sąjungos tuo pačiu metu, kai Hitleris savo ekspansiją plėtė. Tad kol Sovietai dekolonizaciją skelbia tik žodžiais, o darbas priešingai, dekolonizacijos procesas negali būti sėkmingas. — Redakcija rašiniui dėjo pavadinimą: Rusų agresija.

KIPRO CHAOS: Makarios praranda savo krašte kontrolę

Saugumo Taryboje jokio sutarimo dėl Kipro nesurasta. Aiškėja, kad didžiausias chaoso kaltininkas Makarios yra paleidęs valdžią iš rankų. Kipre yra kelios graikų kariuomenės. Vienai kariuomenei vadovauja Makario asmeninis gydytojas, antrai kariuomenei vadaus reikalų ministeris, trečiai kariuomenei visai privatus vieno laikraščio redaktorius. Privačios kariuomenės esą 30,000 — daugiau nei prezidento Makario žinioje. Civiliniame gyvenime stiprus yra komunistai parlamente ir unijoje.

— Kanados provincija Quebecas grasina atsisukti nuo Kanados, jei nebus duota jam didesnė autonomija. Quebeco persveria prancūziškoji kalba ir kultūra.

— Prancūzijos min. pirm. Pompidou vasario 24 kalbėjo, kad Amerika ir Prancūzija savo politikos pagrinduose esančios vieningos, tačiau pasaulis iš dviejų blokų esąs jau praeitis.

AMERIKOS VAISTAI LIETUVOJE?

Lietuvoje staiga atsirado dideli kiekiai amerikinių vaistų. Ir dar pigiom kainom. Aiškėja, kad tai esanti dalis vaistų, kuriuos Amerika sumokėjo Kubai už invazijos belaisvius. Lietuvoje ir kituose Baltijos kraštuose jie paleisti į apyvartą siekiant propagandos — parodyti, kad tie vaistai esą visai pigūs, taigi ir menkai kam verti, ir žmonės bereikalo laiškuose jų prašydavo iš Amerikos.

SOVIETA I KIPRA

Saugumo Taryba vis neranda sprendimo Kipro klausimui. Makarios ir Sovietai sprendimą nori paskubinti ir paskelbė vasario 23, kad Sovietų delegacija vyksta į Kiprą derėtis dėl oro susisiekimo tarp Maskvos ir Nikosijos. Vakaram tai nemalonai naujiena, nes Sovietai tuo keliu kopia į Kiprą.

— Prezidento Johnsono populiarumas, Gallupo instituto duomenim, iš 79 proc. nukrito iki 75 vasario mėn.

ARABAI IR AMERIKA

Libija vasario 23 paskelbė, kad nepratęs sutarties su Amerika ir Anglija. Su Amerika sutartis dėl bazės Tripoly baigiasi 1971. Tai buvo Libijos atsakymas į Nasserio raginimą, kad arabų kraštai neduotų bazių kitom valstybėm. Nasseris ir arabai pasisakė prieš Ameriką, kada Amerika parėmė Izraelį dėl Jordano vandens ir pažadėjo bendradarbiauti geriamąjį vandenį gaminant iš jūros vandens.

— Albanija sukonfiskavo Sovietų atstovybės rūmus Tiranoje. Diplomatiniai santykiai nutraukti nuo 1961. Pereitą gruodį išprašė paskutinius Maskvos diplomatus, o dabar pranešė, kad namai Albanijai reikalingi.

— Paryžiuje nacionalinė Kinija perleido savo atstovybės namus Unesco, kuriame nacionalinė Kinija turi savo delegaciją. Tokiu būdu tikisi išvengti kom. Kinijos pasikesinimo į namus vieno mil. vertės.

Nepaliko nė vieno lietuviško vardo

SOVIETINĖ OKUPACIJA ŠALIA CARINĖS:

Mes su pasibaisėjimui prisimename rusų bolševikų surengtus trėmimus iš Lietuvos 1941 ir paskui 1945, 46, 47, 48 metais. Raudonieji ruskiai žudė ir ištrėmė viso apie 400, 000 Lietuvos gyventojų. Raudonasis okupantas pakartojė tas pačias piktadarystes, kurias didysis caro žandaras Muravjovas Korikas buvo pradėjęs 1863 sukilimo metais.

Tada Muravjovas išžudė šimtus laisvės gynėjų sukilėlių, apie 9000 lietuvių gyventojų ištrėmė į Sibirą ir kitas vietas, o į likusias tuščias lietuvių sodybas iš Rusijos prigabeno ir apgyvendino apie 7000 rusų šeimų.

Dingo caras, dingo jo žandarai ir kazokai, bet nedingo žvėriškų palinkimų agresorius; tebėra, tik savo mėlyną spalvą pa keitė į raudoną.

SOVIETINIS REZIMAS ŠALIA HITLERINIO:

Ar skyrėsi Hitlerio užmačios nuo rusų bolševiko užmačių Lietuvos atžvilgiu? Skirtumas tik išviršinis: Hitleris buvo rudas, o bolševikas — raudonas. Hitleris atvirai savo politinę programą apibūdino keturiais žodžiais: ein Reich, ein Fuehrer, ein Volk, eine Sprache. (Viena valstybė, vienas vadas, viena

Dr. B. Matulionis savo kalboje New Yorke Vasario 16 minėjime lygino sovietinę okupaciją su carine, sovietinį režimą su hitleriniu ir nurodė sovietų pastangas susirasti tautininkų tarp išėvių. Kai kurios tos kalbos ištraukos:

tauta, viena kalba.) Kremliaus tironas neatviras ir garsiai neprasitaria, ką jis pavergtom tautom ruošia. Hitleriui visos užgrobtosios tautos turėjo sudaryti vieną valstybę. Kremlius to nesako, bet to siekia ir patyiom apgaudinėja pavergtą tautas, palikdamas dar buvusių valstybių vardus ir leisdamas turėti neva savo valdžią. Deja, tokios pavergtos tautos valdžia beteisė ir bebalsė, tikra iškamša; tokios neva valstybės visus reikalus tvarko Kremliaus atsiųsti politrukai.

Hitleris turėjo Berlyne reichstagą (parlamentą), bet to parlamento narių menkos tebuvo teisės: jiem leista po Hitlerio ar jo padėjėjų kalbos karštai paploti, visiems sutartinai pakelti rankas.

Maskva irgi turi savo parlamentą, vadinamąjį sovietą. To sovietu narius iš anksto rūpestingai parenka vietiniai komunistai, atlieka balsavimų komediją, į tą sovietą savo tariamuosius atstovus siunčia visa Rusija ir okupuotosios šalys, kaip Lietuva, Latvija, Estija ir kitos.

Tame Soviete Kremliaus valdovas, — seniau Stalinas, dabar Chruščiovas, — arba jų paskirti padėjėjai pasako kalbas, pateikia įstatymų projektus, o Sovieto atstovai karštai paploja, pakelia rankas ir po trejeto posėdžiavimo dienų išsiskirsto. Taip Kremliuje atsiranda įstatymai — be opozicijos, be kritikos. Taip Kremliuje falsifikuojama Rusijos ir jos pavergtųjų šalių gyventojų valia. Rusifikacija.

Hitleris skelbė, kad valstybėje turi būti tik viena tauta ir viena kalba. Kremlius nuo Hitlerio neatsilieka. Antai Lietuvos vakaruose, pietinėje Nemuno pusėje, nuo amžių buvo Mažoji Lietuva; net vokiečių kaizeriai ją Lietuva vadino. O šiandien ten — Kaliningradskaja oblastj (Kaliningrado sritis). Mažoji Lietuva už Nemuno dabar ne tik neliko lietuvių, bet tame nuo amžių lietuviškame krašte nebeliko nė vieno lietuviško pavadinimo: miestai ir miesteliai, kaimai, upės, upeliai, net kalniukai ir lankos gavo naujus, maskoliškus pavadinimus. O savo knygoje, enciklopedijose okupantas klautoja Lietuvos istoriją ir tvirtina, kad Mažoji Lietuva nuo amžių buvusi slavų apgyventa.

Prieš kelerius metus prof. P. Pakarklis, tikras komunistas, bet lietuviškai, ne maskoliškai galvojantis komunistas, parašė istorinį veikalą, kaip vokiečių kryžiuočių ordinas kitąsyk valdė užkariautus lietuvius Mažonoje Lietuvoje. Tą knygą išspausdino ir paleido į skaitytųjų Lietuvos komunistinė įstai-

ga. Tikrai Kremliaus agentai Lietuvoje, matyt, samprotavo: "Kaip tai gali būti?" Kaliningradskaja oblastj" — tokia jau maskoliškose knygoje paskelbta, o čia štai — lietuvių nuo amžių gyvenimo žemė! Ir tuojau Pakarklio knyga dingio iš knygynų ir bibliotekų.

Lietuvoje vyksta nesibaigiantieji susirinkimai, suvažiavimai. Kuri gi kalba vartojama tuose suvažiavimuose? Labai klystu, kas manytu, kad ten lietuviškai kalbama. Yra tikrų žinių, kad tuose susirinkimuose ar suvažiavimuose nedažnai tepasirodo draštuolis, kuris savo pranešimą išdrįsta skelbti lietuvių kalba. Jokio svarbaus susirinkimo ar suvažiavimo Lietuvoje nebuvo be okupanto žvalgų, nemokančių lietuviškai, ir susirinkusieji pasiūnta esą priversti kalbėti okupanto kalba.

Prieš mėnesį turėjau progos susitikti ir išsikalbėti su estu, kuriam prieš tris mėnesius pavyko pabėgti nuo rusų. Taisi estas buvo žvejys rusų laive. Laive buvę estai, lietuvių, latvių, bet daugumas — ruskių. Man paklausus, ar tie pabaltiečiai pasikalba savo tarpe gimtąja kalba, jis atsakė, kad kalbamas tik rusų kalba, nes ruskiai labai nemėgsta, kai girdi kalbant jiems nesuprantama kalba.

Pačioje Estijoje esą labai daug apgyvendinta ruskių. Jie estų kalbos nėsimo, nes nesireikalo: girdi, po kokių 50 metų Estijoje nebebūsią estų kalbą mokančio žmogaus. Tą pat galima sakyti ir apie Lietuvą bei Latvijos šalis tūkstančiais užplūdusius komunistus iš Rusijos.

Taigi Hitlerio svajonė — ein Volk, eine Sprache — raudonajam okupantui taip pat sava ir vykdoma.

(Bus daugiau)

The Washington Post apie priėmimą Lietuvos pasiuntinybėje

Vasario 17 "The Washington Post" numeryje buvo idėtas žurnalistas Mrs. Marie McNair ilgas straipsnis, pavadinimas: "Lithuanians kindle hope at independence reception." Autorė straipsnį pradeda rašydama, kad "Valstybės sekretorius Dean Rusk atsiuntė vilties pareiškimą Lietuvos atstovui, J. Kajeckui, Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukakties proga, ir toliau pabrėžia, kad Mrs. Dean Rusk atsilankė į priėmimą.

Straipsnio autorė toliau cituoja Valstybės sekretoriaus laiško dalį, kur pasakyta: "Amerikiečiai visados gynė laisvės ir apsisprendimo principus" Toliau ji rašo: "Mrs. Dean Rusk, kuri pasiliko ilgesnį laiką, kalbėdamasi su lietuviams bei amerikiečiams, J. Kajeckui pasakė: "This is one of the most emotionally stimulating of all the parties I attend all year." Ir ji pridėjo, kad žmonės čia turį begalinį pajautimą laisvės troškimo, praktiškai šiandieną laisvajame pasaulyje nenugalimo.

Mrs. McNair pažymi savo straipsnyje, kad priėmime buvo lietuvių, kurios, kaip ir priėmimo šeimininkė ponija Kajeckienė, buvo tautiškais dražubūtais, pagamintais rankų darbu iš vilnos ir medvilnės. Žurnalistas pažymi, kad Lietuvos pasiuntinybėje buvo išstatytas lėlių rinkinys, vaizdavęs lietuviškas vestuves. Ji dar nurodo, kad Valstybės Departamento protokolo skyrius dalyvavo beveik visas su savo šefu An-

Senatas ir Atstovų Rūmai vasario 18 susitarė dėl mokesčių sumažinimo įstatymo.

gier Biddle Duke ir Mrs. Duke, protokolo šefo pavaduotoju ir Mrs. William Tonesk, protokolo šefo padėjėju pulk. Sam King su Mrs. King, Mr. Jim Bowers ir Mr. Jay Rutherford iš New Yorko. Mrs. Marie McNair pridėda dar žinių, kad lietuvių amerikiečių draugija Washingtono buvo surengusi pietus Vasario 16 dienos proga ir išvardina kelis asmenis kurie dalyvavo pasiuntinybėje priėmime.

Mrs. Marie McNair savo straipsnį baigia cituodama mintis, kurias J. Kajeckas pasakė angliškai darydamas santrauką savo kalbos, pasakytos lietuviškai minėtų pietų metu. (W.)

SPAUDA

DRAUDIMO NĖRA, O DRAUDŽIA

Sovietų spauda siekia sudaryti išpušį, kad Lietuvoje yra laisvė tikėjimui ir Bažnyčiai. Jaudinasi, kai laisvojo pasaulio spaudoje parašomi persekiojimo ir varžymo faktai, ypač jei juos ima liudyti lankęsi Lietuvoje.

Tėvynės balsas Nr. 5 piktai atsiliepė apie tuos iš Brazilijos atvykusius ir grįžusius paskui atgal, kurie pasikalbėjo su Brazilijos lietuvių laikraščiu "Mūsų Lietuva" ir "liejo pamazgas ant savo gimtojo krašto". Norėdamas atitaisyti išpušį "Tėvynės balsas" paskelbė pasikalbėjimą su... Aušros vartų klebonu kun. K. Gajausku. Paskelbė jam duotus klausimus ir jo atsakymus. Pvz.:

— Ar Lietuvoje draudžiama moksleiviams lankyti bažnyčią?

— Tokio įstatymo nėra.

— Ar jūs žinote tokią faktą, kad būtų buvę pranešta per radiją, jog bus baudžiami tie tē-

SOVOCHOZAS Lietuvoje.

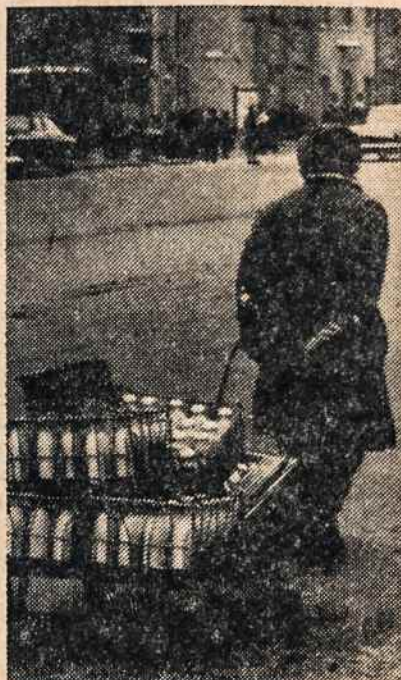
RAŠĖ KAPITALISTAS, ILIUSTRAVO KOMUNISTAS

Time žurnalas vasario 21 padarė plačią sovietų ūkinio gyvenimo apžvalgą. Vaizdingai iškėlė pernai metų žemės ūkio krizę, dėl kurios Sovietai buvo priversti pirkti iš "kapitalistų ir imperialistų" kviečių už 935 mil. dol., o kolchozuose bei sovchozuose neturint kuo maitinti, buvo išpjauta 29 milijonai kiaulių, t.y. 40 procentų viso turimo skaičiaus.

Žvelgiant į kitų metų ateitį buvo primintas vienos Maskvos gyventojų optimistinis pareiškimas apie šiuos metus: šie metai esą blogesni nei 1963, bet jie geresni negu 1965.

Žemės ūkio nepasisekimam suprasti priminė žurnalas ir faktą, kad kolchozininkam leisti naudotis sklypeliai sudaro 3 procentus visos Sovietuose naudojamos žemės; bet iš tų trijų procentų rinka gauna pusę viso Sovietuose pagaminamo pieno, sviesto ir mėsos.

Taikliai palygino Amerikos žemės ūki su sovietiniu: Sovietuose dirbamos žemės yra 50 proc. daugiau nei J. Valstybėje ir darbo jėgos žemės ūkyje 7 kartus daugiau, o pagaminta tik du trečdalių to, ką pagamina J. Valstybės.

MASKVOJE pristatomas pienas

Tai kritiška apžvalga, kuri rodo, kad pirma ir pagrindinė žemės ūkio krizės priežastis yra privatinės iniciatyvos panaikinimas.

Rašiny yra iliustruotas vaizdais iš sovietinio ūkio ir statybos. Tarp vaizdų yra du ir iš Lietuvos — vienas iš Vilniaus statybos, kitas pavadintas "Valstybinė farma Lietuvo-

je Plėšinių žemėsė javai nesu- gražino sėklos". Gali galvoti, kad Lietuva yra kur nors Kazachstane, kur Chruščiovas organizavo plėšinių žemės. O sugrūdimas per vien Vilniaus Lietuvos, su Maskva, Rostovu, Stavropoliu yra pigus demostravimas, kad tai ta pati plačioji sovietinė žemė. Taip, perskaiteš gali galvoti: rašė "kapitalistas", iliustravo "komunistas".

DABAR JŪS GALITE APLANKYTI savo artimuosius Lietuvoje.

Mūsų įstalgą taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname visas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnoms informacijoms rašykite/skambinkite daugiausia patyrusiam kelionių biurui J. Europa

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. Circle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corporation

Paskubina jūsų siuntinį jūsų draugams ir giminiams į bet kurią SSSR dalį. . . . . Licensed by V/O Vneshepostorg

SIUNTINIAI APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS — GAVEJAS NIEKO NEMOKA

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutaupsite nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniams pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausį skyrių:

- NEW YORK, 3, N. Y. — 39 - 2nd Avenue ..... AL 4-5456
- NEW YORK 11, N. Y. — 135 W. 14th Street ..... CH 3-2583
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue ..... EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue ..... DI 5-8808
- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street ..... CH 9-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue ..... LI 2-1767
- SOUTH BOSTON, Mass. — 359 West Broadway ..... Tel. 268-0068
- BUFFALO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue ..... TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue ..... BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street ..... WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road ..... TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue ..... VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W. GL82256
- HAMTRANCK, Mich. — 11333 Jos. Campau ..... TO 7-1575
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., Tel. 2338030, 2460215
- IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave. .... ES 2-4685
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue R1 3-0440
- YONKERS, N. Y. — 555 Nepperhan Ave ..... GR 6-2681
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. .... AN 1-2994
- LAKWOOD, N. J. — 126 - 4th Street ..... FO 3-8569
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue ..... BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. .... LO 2-1446
- PATERSON 11, N. J. — 99 Main Street ..... MU 4-4619
- PASSAIC, N. J. — 176 Market Street ..... GR 2-6387
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. .... PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street ..... HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street ..... FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street ..... PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street ..... SW 8-2868

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMESIEŠIS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausias rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užleikite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 Orchard St. Tel. AL 4-8319 New York 2, N. Y.

SIŪSKITE Į LIETUVĄ IR SSSR DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui, suknelei! Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu TUOJAU!

Išpardavimas nepaprastai žemom URMO KAINOM

atraižų vilnonės medžiagos - importuotos ir vietinės — 3 - jose krautuovėse

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525

Cor. DELANCY, N.Y.C.

KRAUTUVĖS ATVIROS KASDIEN, NUL 9 RYTO IKI 6:30 VAK. ISSKYRUS ŠEŠTADIENUS, NUO 9 RYTO IKI 6:30 VAK.

S. Beckensteino krautuovėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai. Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium ir viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey Street.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas

KONGRESM. WILLIAM E. MILLER (R.-N.Y.)

REZOLIUCIJŲ SKAIČIUS DIDĖJA

Kongresmanas Minish (D.-N.J.) ir kongresmanas Miller (R.-N.Y.) įnešė naujas rezoliucijas Lietuvos laisvinimo reikalui.

Los Angeles, Calif. — "Pats laikas pajudinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvinimo reikalą." — kalbėjo kongresmanas Joseph J. Minish (D.-N.J.), įnešdamas naują rezoliuciją (H. Con. Res. 263). "Jau seniai turėjome priversti sovietus pasitraukti iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos ir sugrąžinti tiems kraštams pilną laisvę ir nepriklausomybę," — kalbėjo kongresmanas William E. Miller (R.-N.Y.), respublikonų partijos centro komiteto pirmininkas, įnešdamas kitą naują rezoliuciją (H. Con. Res. 265).

Rezoliucijų skaičius šiuo metu yra jau pašokęs iki 44. Re-

zoliucijų turėsime dar daugiau. Juo daugiau jų bus, juo lengviau pavyks vieną iš jų pravesiti.

Pritarimas rezoliucijų reikalui JAV Kongrese didėja diena iš dienos. Senatorius Hubert H. Humphrey (D.-Minn.), vienas iš demokratų partijos vadų Senato užsienio reikalų komisijos, vienas iš įtakingiausių narių, rašo Rezoliucijoms Remti Komiteto vadovybei: "... I will do what I can to urge Senator Fulbright to hold hearings on the resolutions calling for freedom for Lithuania, Latvia, and Estonia..."

Nepamirškime padėkoti kongresmanams Minish ir Miller už jų įneštas rezoliucijas. Laiškai adresuotinis: House Office Building, Washington 25, D.C. IT

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

Iš Vilniaus pasklinda Nepriklausomybės aidas

Kaip buvo pasirašytas ir paskelbtas Vasario 16 aktas?

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Title Copyright) By FRANCIS CAN FATHERS
 Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKA, LDS
 ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIĄS
 Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
 Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.
 Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00
 Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDELIS
 Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Tarp kančios ir laisvės

Vasario 16 praėjo gausių minėjimų banga visame krašte. Ar kas dalyvavo tuose minėjimuose, ar tūnojo namie, vis tiek negalėjo nepajusti, kad tai nebuvo lietuviams paprasta, eilinė diena. Daug kur tai priminė net ir amerikiečių laikraščių bei radijo valandėles. Senato ir Atstovų Rūmų posėdžiuose buvo atkreiptas specialus Lietuvos dėmesys. Gauti JAV prezidento ir Valstybės sekretoriaus sveikinimai. Daugelio valstybių ir miestų šiame krašte buvo paskelbta lietuvių diena. Nėra abejonės, kad lietuvių tautos laisvės kova suprantama, jos kančia užjaučiama. Vasario 16 minėjimai praėjo tarp kančios ir laisvės.

širdį. Laisvę primena kiekviena žemės pėda, kiekvienas medelis, kiekviena gėlė — laisvę gamtos, kurioje pasijaučiama supančiuotu savoje žemėje. Tokia ji miela ir brangi ir drauge tokia skaudžiai dilginanti visos tautos nelaisvėje. Kodėl žmogus negali būti laisvas, jeigu laisva yra paukštė?

Laisvieji lietuviai už savo tėvynės sienų jaučia didelį gimtojo krašto ir savo artimųjų pasiilgimą ir dėl to kenčia. Bet tai, kas yra skaudžiausia — tai gyventi laisvėje ir negalėti ją pilnai džiaugtis. Tikrąjį džiaugsmą nustumelia žinojimas, kad tauta yra sunkioje nelaimėje. Kiekvieniame žingsnyje, kur tik pajunti tikros laisvės dvelkimą, jos kūrybines apraiškas, laisvo žmogaus iniciatyvą bei entuziazmą, kultūrinę pažangą, prisimeni, jog visa tai yra užgintas vaisius tavo kančiančiai tautai. Trūkumą laisvės savajai tautai išgyvename kaip savo asmeninį trūkumą. Tai kančia, kuri gali dilginti ir dilgo širdį net ir laisvėje gyvenant.

Pasiryžimas atgauti savo tautai laisvę yra bendras ir pavergtiems ir laisviems lietuviams. Jis kyla iš laisvos dvasios, kurios niekas nustelbti negali: nei prievarta tėvynėje nei apspirtimas laisvoje, bet svetimoje aplinkoje. Dvasia, ta išvidinė žmogaus laisvė, be paties jo sutikimo negali būti užgnaužta. Jei tai gyvenime įvyksta, tai žmogus save išduoda. Turime savo tautos išdavikų ir tėvynėje ir laisvam pasaulyje, bet jie negali visos tautos apsisprendimo lemti. Vasario 16 minėjimai rodo, kad didelė masė lietuvių laisvėje yra vienos minties su pavergta tauta, ir tas vienmintis tvirtumas kada nors Lietuvai atneš laisvę.

Kančia turi savo prasmę. Negali būti kančios ten, kur nejauciama kokia nors trūkumo. Mes kenčiame tada, kai mums ko nors trūksta: sveikatos, pakankamų gyvenimo sąlygų, teisingumo, meilės ar šiaip kurio dalyko, kurį laikome būtinu savo asmeninei laimei. Tauta yra viena iš mūsų laimingumo sąlygų. Būti su savo tauta yra laimė. Būti su ja laisvėje yra džiaugtis ta laime nevaržomai, nejaušti nė to trūkumo, kurį sudaro vergija. Lietuvių tauta užtat ir kenčia, kad yra nelaisvėje. Tačiau vieną tą kančią išgyvena pavergtieji ir kitaip laisvieji lietuviai.

Pavergtieji sudaro tautą tėvynėje, savo gimtoje žemėje. Sava tauta ir sava žemė teikia paguodos net ir labai sunkiom valandom, bet tam tikrom akimirkom labai sugelia širdį. Svetimųjų prisilgtam gyvenime pajuntama tokia didelė nuoskauda, tokia dangun šaukiantį neteisą ir toks didelis pasiilgimas laisvės, kad plėšo

Lietuvos Taryba 1918 metų pradžioje išgyveno trijų savaičių krizę.

Keturi Tarybos nariai (M. Biržiška, Step. Kairys, St. Narutavičius, J. Vileišis) pasitraukė, kadangi sausio 26 posėdyje nebuvo priimtas Kairio siūlymas pranešti Rusijai ir Vokietijai tą patį tekstą (sausio 8 rezoliuciją): atstatoma nepriklausoma Lietuvos valstybė; jos santykis su kitom valstybėm sprendžia steigiamasis seimas... Tarybos prezidento pirmininkas Ant. Smetona atsistatydino, kadangi nebuvo priimtas nė jo siūlymas: nieko nekeisti, kas buvo nutarta 1917 gruodžio 11. Tarybos dauguma pasirinko vidurį: **neatsisakyti griežtai nuo sutarčių su Vokietija, bet padaryti jas priklausomas nuo steigiamo seimo.**

Daugumos vidurys — be keturių narių, kurie atstovavo kairiajai grupei, ir be galvos (pirmininko) — nebuvo jau tokia Taryba, kokią ją rinko Vilniaus konferencija. Kaip Lietuvoje žmonės dabar pažūrės į tą reikalą?

Kun. J. Staugaitis, vėliau Telšių vyskupas, pirmas nurodė į pavojų susirinkus posėdžio sausio 27. Jis pareiškė: „**Tokiu metu kairiojo sparno išėjimas iš Tarybos reiškia visišką jos iširimą... Taryba neteks visuo menėje pasitikėjimo**“; prasidėsianti agitacija prieš Tarybą ir „nesimpatingas konvencijas“ (prot. 46). Prie šios nuomonės dar prisidėjo S. Banaitis, J. Vailokaitis, J. Smilgevičius.

A. Stulginskis, vėliau Lietuvos prezidentas 1920-1926, priekaištavo, kad Tarybos dauguma pasiskubino vėl prisimindama konvencijas ir „pasielgė nesąmoningai“, nes „matoma, kad vokiečių valdžia dar būtų Lietuvos reikaluose nusileidusi“ (prot. 48). Buvo sutarta laikytis tokio nusistatymo: „**Jei per tris savaites nebus tinkamo iš Vokietijos valdžios mūsų nepriklausomybės pripažinimo, tai Taryba anuliuoja visus vokiečiams savo pasižadėjimus, įteiktus raštu**“.

Žinoma, „tinkamo pripažinimo“ nesulaukta. Vokiečiams pasidarė nebe aktualus vienoks ar kitoks Tarybos nusistatymas, nes derybos su bolševikais Lietuvos Brastose nutrūko. Vokiečiai ruošėsi didžiai

ofenzyvai rytuose, o Lietuvos Taryba ieškojo išeities iš savo krizės.

GIMSTA VASARIO 16
 Lietuvos Taryba buvo sudariusi komisiją vesti derybom su išėjusiais nariais. Komisiją sudarė P. Klimas, J. Šaulys ir J. Vailokaitis. Pasitarimų eiga ir smulkmenos ligi šiol nėra žinomos. Nėra taip pat gerai žinoma, ką tuo metu Taryba svarstė ir kas posėdžiam vadovavo, kai pirmininkas A. Smetona buvo atsistatydinęs. Tarybos protokolai nuo sausio 31 iki kovo 19 (viso devynių posėdžių) dr. Zenonui Ivinskiui nebuvo prieinami, kai 1938-39 rašė apie Vasario 16 kilmę. Ir niekas kitas tos medžiagos nėra naudojęs nei skelbęs. Tuo tarpu tenka pasikliauti tik bendrom žiniom.

Iš Tarybos pasitraukę nariai, vadovaujami Step. Kairio, nesutiko grįžti, **jei nebus grįžta prie sausio 8 formulės**; vadėnasi, nieko nemintint apie su-

tartis su Vokietija. Tas sausio 8 tekstas yra labai artimas Vasario 16 aktui. Matyti, buvo dar kiek taisytas bei papildytas. Keturi išėjusieji nariai jį pasiūlė Tarybai pagrind du susitarti. Yra žinomas 1918 vasario 15 pasirašytas jų pareiškimas, nurodant, kokį tekstą jie sutinka priimti ir grįžti. Tas tekstas **visiškai tapatus Vasario 16 aktui**. Lieka atviras klausimas, ar jis buvo išsiaiškinamas, ar jis buvo išsiaiškintas suredaguotas tų keturių narių (Biržiškos, Kairio, Narutavičiaus, Vileišio), ar sutartas su Tarybos komisija ir jos pataisom? Kai Tarybos protokolai nebuvo paskelbti, tai dar nepriklausomos Lietuvos laikas įsivyravo nuomonė, kad Vasario 16 aktas buvęs suredaguotas kairiosios grupės narių. Tačiau sugretinus Tarybos sprendimus — gruodžio 11, sausio 8 ir 26, juose randami visi Vasario 16 akto elementai, kurie reikėjo sutraukti krūnasi, nieko nemintint apie su-

Vokietijai. Kai visi Tarybos nariai su tuo sutiko, ir gimė Vasario 16 aktas.

Čia nekartoju to akto, nes jis pakankamai visiem žinomas, kaip **tapęs visos lietuvių tautos istoriniu dokumentu**. Svarbiausia jame buvo tai, anot M. Biržiškos, kad „didžiama sutiko skelbti Lietuvos nepriklausomybę be jokių pažadų Vokietijai; gi A. Stulginskio žodžiais, „išvengta neriamos Lietuvai Vokietijos kilpos“.

PASIRASYTA IR PASKELBTA
 Susitarus su išstojusiais nariais, posėdžio buvo susirinkta pas dr. Joną Basanavičių, Lietuvių Mokslo Draugijos patalpose, Lydos skersgatvyje 7 (Pranciškonų namuose), netoli šv. Mikalojaus bažnyčios, kur lietuvių dažniausiai rinkdavosi savo pamaldom, o parapijos salėje — susirinkimam. Lietuvių Mokslo Draugijos būstinė čia buvo nuo 1908 metų pavasario. Dr. Jonas Basanavičius

savo autobiografijoje užsimena, jog tai buvo „šeštadienis, 12 val. 30 min. dieną, kada man Taryboje pirmininkaujant ir skaitant paskelbimo formulę, tai ir atlikta tpo (vadinasi, priimta), visiem Tarybos nariam karštai delnais plojant“ (Lietuvių Tauta V 151). Step. Kairio liudijimu (1938), „dauguma pasidavė mažumai, ir vasario 16-os dienos aktas jau be konvencijų ir 'amžino' ryšio liko visų Tarybos narių vienbalsiai priimtas ir pasirašytas“.

Akto pasirašyti susirinkta tą pačią dieną vėlai vakare. Taip reikia spręsti iš kan. Pov. Dogelio liudijimo, nes vargu ar posėdžiauta nuo 12 val. dienos iki 8 vakaro šaltame dr. J. Basanavičiaus bute. Kan. P. Dogelis, anuo metu Lietuvių Komiteto Vilniuje sekretorius, 1938 metais rašė (Zidiny 5-6, 740-741 p.):

„Vasario 16 d. Lietuvos Tarybos nariai šio akto pasirašyti ir paskelbti buvo susirinkę namuose pas daktarą Joną Basanavičių. Dr. Basanavičius paprastai labai šaltai gyveno. Ir šį kartą susirinkę pas jį Tarybos nariai netvėrė nuo šalčio ir apie 8 val. vak. visi persikėlė į Lietuvių Komiteto nukenėjusiam dėl karo šelpti būstinę Didžiojo gatvė Nr. 30,

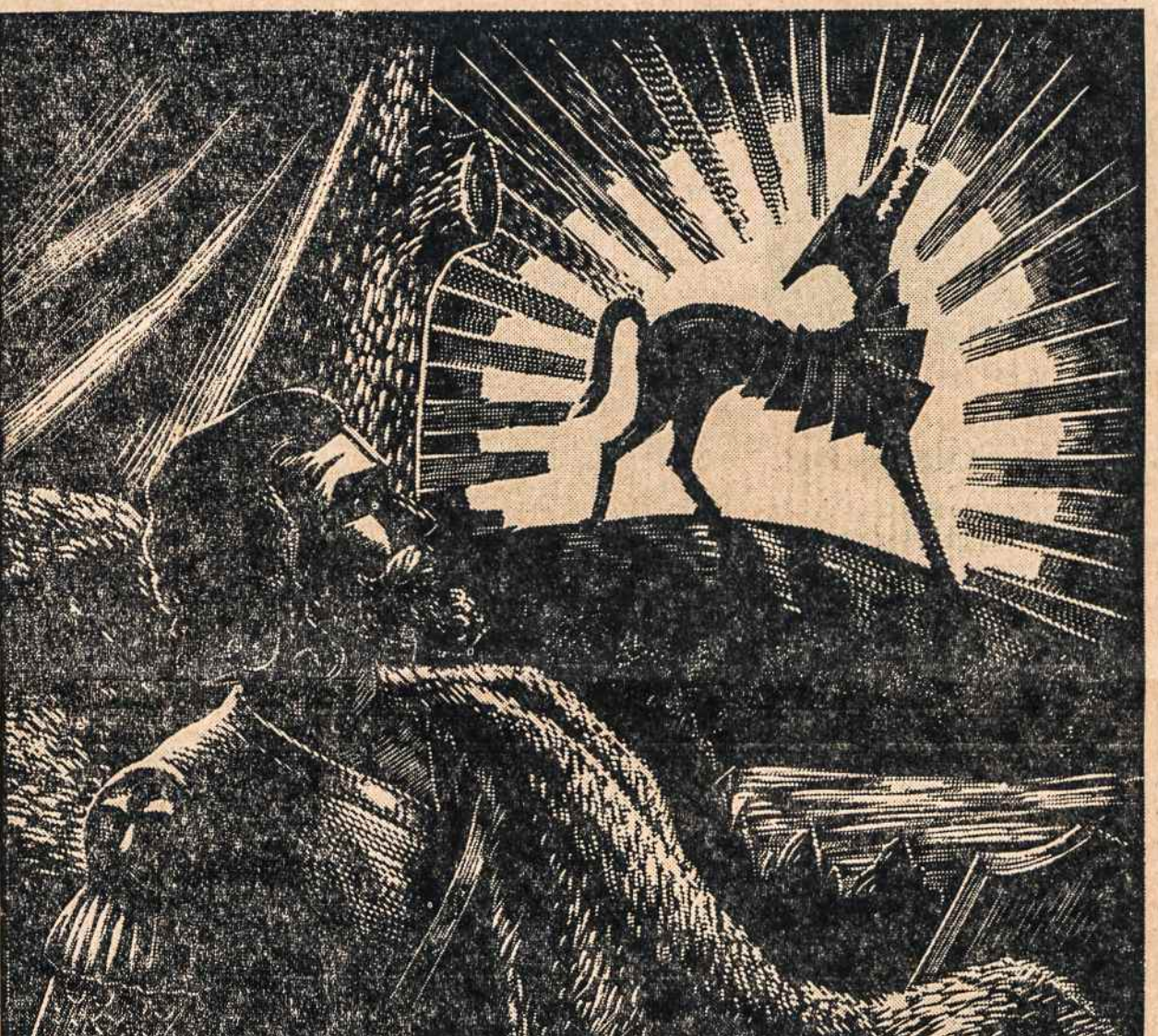
Štralio namuose. (—Ateiti iš Lydos gvėš iki Didžiosios reikėjo keliolikos minučių.) Tuo metu mano dar būta Komitete. Aš čia kartais lig vėlu mo dirbdavau, nes mano butas pas kun. Bieliauskį buvo irgi nešiltas — kartais užtekdamo 4-5 laipsnių šilimos...

„Aš turėjau laimę Tarybos narius aprūpinti plunksnakočiais, plunksnomis ir rašalu. Plunksnos su plunksnakočiais mano buvo saugomos, kaip istoriniai dalykai. Bet bolševikam mane areštavus (— 1919 vasario 17), tie dalykai dingo.

„Zaibo greitumu šis dokumentas buvo atspausdintas. Spausdino 'Zaibo' spaustuovė rotacinė mašina. Toji spaustuovė irgi istorinė. Lietuvių Komiteto paramos dėka, nupirkta iš Sirkino jojo žinoma spaustuovė ir įsteigta, pripirkus rotacinę mašiną, naują b-vė 'Zaibo' vardu... Dokumentas buvo atspausdintas 'Lietuvos Aide' ir paskirais lapais stambiomis juodomis raidėmis. Skyrium atspausdintus nepriklausomybės paskelbimo lapus pasisekė saugiai paslėpti ir kontrabandos keliais paskleisti mieste ir po plačią Lietuvą; atitinkamą 'Lietuvos Aido' numerį vokiečiai konfiskavo“.

VOKIEČIŲ REAKCIJA
 Kai apie Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą „sužinota Oboste (karinėje vokiečių vadovybėje Rytuose), — rašo S. Kairys, — vienam iš vokiečių išsprukę Tarybos vadovų du paniekos ir apmaudo žodžiai — freche Bande. Taip, anų laikų sąlygose tai buvo 'frech' padaryta“; tai reiškia — pasielgta įžuliai, akiplėšiškai, begėdiškai...
 Kan. P. Dogelis savo prisiminimuose (1936) irgi pastebi, kad „vokiečiams tai buvo didelė naujiena ir netikėtumas. Vokiečiai proklamaciją gaudė ir naikino. Tačiau areštuoti Tarybos narių už drąsų žygį nemėgino — bijojo visuo-menės subruzdimo“.

A. Stulginskio liudijimu (1938), Vasario 16 akto tekstas slaptai keliais buvo perduotas Berlyno laikraščiams; ten pirmusia jis ir pasirodė, vasario 18, bet tuojau buvo uždrausta kitai spaudai jį skelbti ir rašyti kokius nors straipsnius apie Lietuvos nepriklausomybę. Kas vokiečiam įdiligino širdį? Dėl ko Lietuvos Tarybai buvo mestas „akiplėšikumo“ kaltinimas?
S. Suž.

GELEZINIS VILKAS ir senius Lietuvos karys. Dail. A. Juškevičius.

KURKĖ

LUIS COLOMA

(3)
 Reikia čia pažymėti, kad anuomet soste sėdėjo italų Amadėjus ir kad ispanų aristokratai, nepalankia akimi žiūrėdami į įsibrovėlį, intrūzą, rodė savo nepalankumą jam, kadangi kitai ir negalėjo, uoliai laikydami krašto papročius. Damos vilko iš sandėlių seniai išmestas aukštas koralines šukas, laikė rankose didžiules vėduokles, o užsikirtęs jaunimas šoko menutą a la espanola, o kurio šuoliai verti Karolio III rūmų, būtinai turėjo supurtyti Amadėjaus sostą ir priversti jį sudrebėti dėl savo ateities prieš tą choreografinį patriotizmą.
 — Ir geležiniais tetule apkalti, — drąsiai pridūrė Adelina pasitaisydama gulbių pūkų apikaklę po mantilija.
 Grafienė net paraudė iš pykčio, lyg jai į veidą būtų mušęs visas andaluziškas šimto Santa Marios kartų kraujas, o Ritita, išsigandusi, kad pusseserė per toli užsivarė, sumišusi pridėjo:
 — Na, dėl geležinių, tai tikrai nežinau ar tai pasakė.

torius nesitartų galįs mane geležiniais apkalti? Hola! Pažiūrėsime, pone, pažiūrėsime!
 Ir grafienė, vaizduodamasi, kad traukė gubernatorių, galinga kumsčia sugniaužė šv. Vincento draugijos kvitus. Abi pusseserės susižvelgė, o Ritita karštai pridūrė:
 — Taigi, taigi, tetule Rože! Ir aš taip sakau! Dantis už dantį! Tegul pamato, su kuo turi reikalą!
 — To tiktai trūko! — traukė toliau grafienė, baisiausiai pasipiktinusi, — kad aš duodčiau kažkokiam perei vai spęsti, kas turi būti mano namuose šokama! Ir dar šie liberalistai iš pasaulio galo paskui drįsta perkūnuoti prieš Inkviziciją? Taigi, sakau, šoksime menuetą ir fandangą, jei tik norėsime. Ir šoksime a la espanola nieko nežiūrėdami, o jei man patiks pati persirengsiu! Prašau! To tiktai trūko!
 Blanquita paėmė toks juokas pagalvojos, kaip atrodytų grafienė de Santa Maria, persirengusi mameliuku, jog garsiai purkštelėjo, didžiai papiktindama Rititą.
 — Ko tu čia juokies? — aitariai paklausė ji. — Irgi radai laiką.
 — Kad tegulė sako, jog persirengs mameliuku! — išbalbavo Blanquita ir ėmė dar garsiau juoktis.
 — Palik ją, tegul sau juo-

kas! — tarė grafienė, pati tramdydama juoką. — Visas tas dalykas tik juoko vertas. Ir aš juokiuos iš gubernatoriaus grasinimų... Tegul sau lažinas... Pažiūrėsime, ką iš to laimės?
 Abi pusseserės vėl susižvelgė, tarsi sakydamos: „Dabar laikas!“
 O Ritita gyvai atsiliepė:
 — Tiesa, tetule, tiesa! Būtinai reikia pakelti dar vieną balių.
 — Ir šokti menuetą, nors ir pats gubernatorius ateitų pažiūrėti.
 — Gražiai jį priimtume. Jis amžinai atsinorėtų kištis ne į savo reikalus.
 — Taip, taip! Būtinai reikia pakelti dar vieną balių. Tai kabinetinis klausimas!
 — Namų garbės klausimas!
 — Bet kada? — sušuko grafienė. — Juk dabar gavenia.
 — Kada? Pusiaugavio sekma dienį! — kartu sušuko abi pusseserės.
 Grafienė pravėrė lūpas atsakyti. Abi merginos slėpsė kaklus, kad galėtų geriau išgirsti, kad staiga viso trys neteko žado.
 Į kabinetą be pranešimo įėjo senyvas kunigas, šlubčiodamas viena koja, su akiniais ant nosies galiuko. Kairėje rankoje jis laikė didelę veltinę skrybėlę, o dešinę, iškėlęs į viršų, žegnojo į visas puses.

Teta ir dukterėčios pažūrėjo į jį nustebusios. Valandėlės buvo girdėti tik tramdomas Blanquitos kiksėjimas. Ta vis vaizdavos tetą Rožę, persirengusią mameliuku, su dideliu paradu vedamą per miesto vidurį į kalėjimą. Ritita staiga pagšo nuo kėdutės ir nuėjusi atsisdėjo kambario kerteje, su piktumu gniaužydama savo baltinę skepetaitę.
 — Bet, don Rufino! — tarė pagaliau grafienė, pusiau nustebusi, pusiau užpykusi, nutraukdama tylą. — Ar tamsta padarė vyskupu ar tik tokiu būdu tamsta muses gaudai?
 — Mane vyskupu? Ponia grafienė! — atsiliepė kunigas pažemintu balsu, kuris žadino juoką. — Jėzus Marija, kas per mintis! Vyskupu vargšą vienuolyno kunigą.
 — Jei kunigas įeini, dalindamas laiminimus į visas puses.
 — Tai tam, kad išbaidyčiau užsimaskavusi kipsą iš tų, kurie galėjo būti vakarykščiame baliuje. Vien tik tam. Tegul grafienė manimi tiki, kad tik tam.
 Tai nepatikto grafieni, ir ji atsakė šurkščiai:
 — Kas čia, don Rufino? Tamsa manai, kad mano namuose žeidžiamas Dievas? Kokius žmones, tamstai rodos, aš priminėju savo namuose?
 — Jėzus, Marija, Skaisčiausioji Mergele! Ponia grafienė,

kas per mintis! — atsakė kunigas, kuo ramiausiai atsisdėdamas. — Kas to klausia? Ar žinau, kokius žmones grafienė priiminėja? Tikiuos... Kiekvienas iš jų, tur būt, turi kokį nors titulą.
 Blanquita vėl sukiksėjo, bet, tetai metus perkūnuojantį žvilgsnį, tuoj nutilo. Tuo tarpu vienuolis apraukė habitą ant kelių, užsidėjo ant jų veltinę skrybėlę, o ant jos pamaldžiai sunertas rankas ir, pro akinius ismeigęs savo aštrias akis į tris pusseseres, savo gailiu balsu ramiai tarė:
 — Taigi, ponja grafienė! Každada skaičiau kažkokią seną knygą, kad velnias neapleidžia nė vieno balius... Matyti, šokiai jam patinka. O kartą vienas šventas atsiskyrėlis matė, kad kiekviena ponja, eidama į balių, nešą veltinį, pasišėpusį suknėlės klostėse. Taigi, čia įėjęs, sau pasisakiau: Dievas žino, kiek jų iškraičiojo šokant ir pasiliko po baldais. Tuo tarpu keli kryželiai galėtų ir namus apvalyti, todėl ir žegnojus eidamas dėl viso pikto.
 Blanquita vėl sukiksėjo, o grafienė sušuko tikrai perpykusi:
 — Kokia ji nepakenčiama, ta Blanka! Ar galima būtų sužinoti, ko juokies?
 — Tetulė sakė, kad persirengs mameliuku!...
 (Bus daugiau)

KODĖL CHICAGOS CHORAI PASILIEKA NAMIE

Lietuviškoje spaudoje skaitome gaviai ir intensyviai new-yorkiečių plunksnos bičiulių vedama propagandą lietuvių dienos Pasaulinėje parodoje reikalui. Anot prof. J. Žilėvičiaus, ta diena žadanti sutraukti iki 1000 dainininkų. Bet kažkodėl Chicagoje tylu, rodo, niekas nekalba apie tą retą įvykį, nediskutuoja, lyg šiai didžiajai lietuvių kolonijai tai būtų svetimas reikalas.

Būsiosios lietuvių šventės New Yorke darbų srauto pulsą pajutau praėjusią vasarą, kai buvo atsilankęs kun. dr. S. Valiūšaitis. Išklauses jo pasakojimų, įvykiu buvau sužavėtas. Tai bus didi mūsų tautinės kultūros demonstracija vartuose į pasaulį — didžiajam New Yorke. Drauge aplankėm keletą finansininkų Chicagoje. John Pakel ir Justas Lieponis davė po 100 dol., J. Mackevičius — 50 dol. Kunigas grįžo patenkintas į rytus, išsivežęs pirmąsias stambesnius aukas iš to miesto,

Reportažas iš Chicagos

kur žmonės ir taip daug turi aukoti įvairiems "savosios parapijos" reikalams.

Po to vėl užviešpatavo tylu, slogi tylu. Nors laikraščiuose dažni straipsniai, lakios ir gundantios mintys.

Lietuvių dienos pasaulinėje parodoje metu įvykstančioje dainų šventėje, kaip iš spaudoje paskelbto choro sąrašo matyti, iš Chicagos tedalyvaus tik A. Stephens dainininkės. Nei Operos nei Dainavos, nei Ciurlionio iš Clevelando, nei Varpo iš Toronto. Atseit, pačių bradžiausių reprezentacinių chorų nebus New Yorke.

Vieną vakarą pašvenčiau tam, kad telefonu išsiaiškintčiau su mūsų Chicagos chorų valdybomis, koks gi reikalas, kad mūsų šventė neina į talką New Yorkui, kai tuo tarpu New Yorkas ir jo apylinkės rėmė abi dainų šventes, įvykusias Chicagoje.

Atsakymas tiesus: tiek Opera, tiek Dainava užsiėmė savais užsimojimais. Dainavos ansamblis intensyviai dirba įrekdudamas neeilinę lietuviškų giesmių plokštelę, tuo tarpu Opera ruošiasi "Toscos" spektakliams, o po jų visas jėgas mobilizuos Verdi "Requiem", kuris 1965 statomas Chicagoje nulenkti galvas prieš partizanų ir visus, kritusius už Lietuvos laisvę. Į šią šventę įsijungę ir Toronto "Varpas" ir dar keli chorai. Kada ruošiasi tokiam kūrinui, kaip Verdi "Requiem", jiems ne tiek įdomus ir lietuvių dienos dainų šventės repertuaras.

Tautinės savigarbos jausmas įpareigoja vykti. Bet, kiek žinoma, New Yorkas biednesnis; jis visai nežada net dalies kelionės išlaidų padengti. Tuo tarpu Chicagos lietuviai pajėgavo pusę kelionės išlaidų į dainų šventes vykstantiems choristams apmokėti.

Štai čia susidaro ir kita problema. Svarbiausia, kad ir Chicagoje darbo dirvonai platus, kad ir mūsų dainos reprezentantai čia ruošiasi visai eilei nekasdieninių įvykių. Tad mūsų jėgos ir pasilieka Chicagoje, iš širdies linkėdamos newyorkiečiams geriausio pasisekimo ir mintimis jungdamosios su jais. Garbė parapijų chorams, kurie, remiantis prof. J. Žilėvičiaus straipsniu, neš didžiąją New Yorko šventės našta!

Su dideliu dėmesiu ir viltimi laukiame pirmo koncerto, kuri žada naujasis reprezentacinis vyrų choras New Yorke, vadovaujamas lietuvių operos Chicagoje atkūrėjo ir tėvo muziko Vl. Baltrušaičio. Pilnai tikim, kad su tuo koncertu New Yorko lietuviai išgyvens tikrameno šventę.

Vl. Rmjs.

laukęs Vasario 16, jis džiaugdavosi ta dieną, surengdavo minėjimą.

Lietuvos nepriklausomybę prisiminti lenkų nebuvo griežtai draudžiama. Pav., Vilniuje 1935 lietuvių gimnazijos mokytojai ir mokiniai atėjo į šv. Mikalojaus bažnyčios pamaldas eisenoje gatvėmis ir su orkestru. Vėliau buvo iškilmingas minėjimas gimnazijos salėje. Bet Guberto Rukšėno tais metais gyvo jau nebebuvo. Jis ne nesimokė gimnazijoje; buvo paprastas ūkininkaitis.

Tas lietuvis jaunuolis buvo nužudytas 1934 vasario 16. Nušovė pritykojęs lenkų kapralas Urbonas... Mirštantį dar spardė kojomis ir šautuvo buože. Nužudymo vietoje lavonas išgulėjo tris paras, nieko nepriėjo. Tik tai vasario 19 atidavė tėvui ir broliui. Vasario 20 gausi žmonių minia ir Vidiško parapijos klebonas palaidojo Vašniūnų kaimo kapinėse.

K. MACIULAITIS, sv. Antano gimnazijos IV klasės mokinys

ŠVENTO ANTANO GIMNAZIJOSJE

Kennebunkport, Me. — Nors vasario 16 smarkios sniego pūgos siautė Maino valstybėje, tačiau tas nesutrūkdė šv. Antano gimnazijos moksleiviams Lietuvos nepriklausomybę šventės iškilnių. Šventei buvo pasiruošta ypatingu rūpestingumu. Tad gražiai buvo pasirodyta.

Bažnyčioje išsirykiavo vėliavos, skambėjo lietuviškos religinės giesmės. Pamokslininkas T. A. Prakapas, O.F.M. nukėlė į Lietuvą. Maldos, komuniija, ir mišios buvo aukota už kančiančius lietuvius ir greitai nepriklausomybės atgavimą.

Naujoji salė buvo gražiai išpuošta ir nuotaikingai paruošta. Čia kalbėta, deklamuota, choro dainuota, solistų groti. Mokiniai pasiryžo tvirtai laikytis lietuvių kalbos, lietuviškų papročių, dainų, organizacijų. T. Rektorius pabaigoje įteikė J. Sipailai, S. Rastoniui ir K. Maciulaičiui premijas, kurias jie laimėjo Vasario 16 rašinių temomis.

Baigėsi pirmasis semestras

Sausio gale pasibaigė pirmasis mokslo metų semestras. Į garbės sąrašą pateko 18 mokinių, pasiekdami labai aukštą moksle rezultatą. Žinoma, vienam kitam ir liūdniau baigėsi. Tie ryžtasi gelbėtis antrame semestru.

Pavasarinės šventės

Dar nebaigus pasirėngimo Nepriklausomybės dienai, jau pradėta ruošti šv. Kazimiero

Laidojimo metu kapinės buvo apstotos lenkų karių su durtuvais ir kulkosvydžiu; bijota žmonių apmaudo prasiveržimo. Lenkam pasidavęs policininkas ir šnipas Švogžlys, lyg norėdamas daugiau kraujo pralieti, provokavo ir tyčiojosi iš verkančio tėvo, sesers ir brolių. Žmonės skirstėsi verkdami žuvusiojo, bet susivaldydami, palikę tą kaimišką nusikaltimą Dievo teismui.

Šiais keliais žodžiais norėjome priminti a.a. Gubertą Rukšėną, žuvusį prieš 30 metų Vasario 16, ir drauge pastebėti: gyvenimas kartojasi — ištikimieji už savo tautą miršta, niekšai ją išduoda S.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Pulgis Andriūšis — PURIENOS PO VANDENIU (dykaduonių pasakojimai). Išleido Nidos Knygų Klubas Londone, 158 psl. kaina 1.50 dol.

ARENA, Nr. 16, PEN centro leidžiamas žurnalas rašytojams tremtiniams. Redakcijos kolektyve yra Algirdas Landsbergis.

ATEITIS, nr. 10, leidžia Mokleivių Ateitininkų Sąjunga, Numerį redagavo A. Repšio kolektyvas, iliustruota ateitininkiško gyvenimo vaizdais.

ZVAIGZDĖ, nr. 2. Leidžia tėvai jėzuitai, redaguoja Algimantas Kezys, S.J.

Veikalas apie Lietuvą angliškai

Šių metų rugsėjo 1 pasirodys daugiau nei 300 pusl. veikalas apie Lietuvą angliškai. Veikalą leidžia Frederick A. Praeger leidykla New Yorke. Ji nei yra pati didžiausioji mokslinių leidinių sovietiniais ir Rytų Europos klausimais leidykla Amerikoje.

Veikalo išleidimą atitinkama finansine parama remia "I Laisvę Fondas" lietuviškajai kultūrai ugdyti (American Foundation for Lithuanian Research). Techniniai veikalo paruošimui (vertimam, kalbos taisyms, perrašinėjimam) finansinės pagalbos suteikė Lietuvos Bendruomenės JAV Centrinė Valdība.

Veikalą organizavo ir redagavo dr. Vytautas Vardys, profesorijaus politinių mokslų departamente, University of Wisconsin-Milwaukee.

Veikalas yra kolektyvinis. Jame dalyvauja aštuoni autoriai, lietuviškajai visuomenei pažintis savo studijiniiais raštais.

Simas Sužiedėlis duoda Lietuvos istorijos apybrėžą, koncentruodamasis į Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą 1918.

Dr. V. Vardys duoda ilgą nepriklausomos Lietuvos vidaus ir užsienio gyvenimo studiją. Kitoje studijoje tas pats autorius nagrinėja 1939-40 įvykius, pasibaigusius pilna Lietuvos okupacija.

Dr. Z. Ivinskis nagrinėja Lietuvą vokiečių okupacijos metus, analizuodamas ne tik lietuvišką rezistenciją vokiečiams, bet ir ankstesniąją sovietams, o taip pat ir 1941 sukilimą.

Dr. T. Remeikis duoda Lietuvos komunistų partijos ir sovietinės santvarkos studiją. Ją seka inž. **Prano Zundės** studija apie okupuotos Lietuvos ekonominę vystymąsi. Adv. **V. Vaišiekūnas** pateikia sovietinio švietimo sistemos ir k. Lietuvoje analizę, o dr. **J. Gri-**

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Dr. P. Kalvaitė-Karvelienė — GYVENIMO VINGIAI, išleido Lietuviškos Knygos Klubas Chicagoje 1963 m., autobiografiniai atsiminimai, 1 dalis, 360 psl., kaina 3.50 dol.

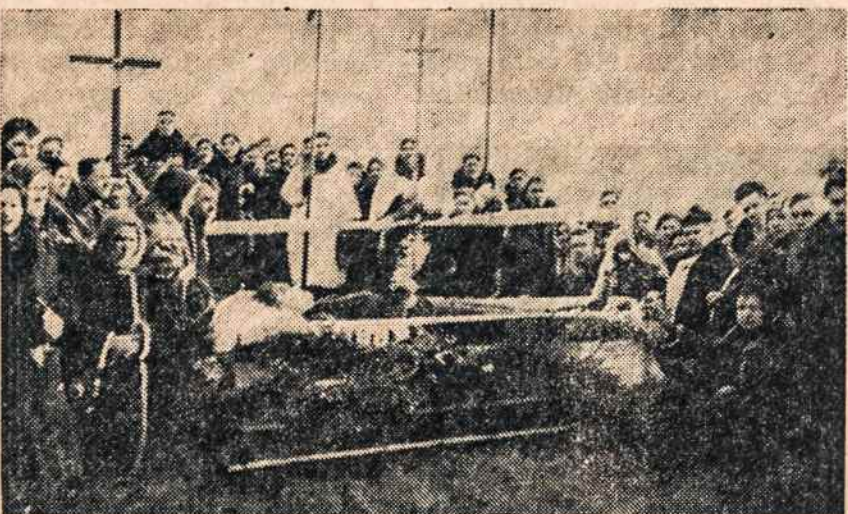
Julija Svabaitė — VYNUOGES IR KAKTUSAI, išleido Lietuviškos Knygos Klubas Chicagoje 1963 m., aplanką piešė dail. M. Ambrozaitienė, 96 psl., kaina 2 dol.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ANTRJOJ SEIMO DARBAI, redagavo A. Rinkūnas, išleido pirmoji PLB valdyba iliustruota 114 psl.

Pranas Pauliukonis — TAUTOS ISTORIJOS MOKYMAS, rankraščio teisėmis išleido Pedagoginis Lituanistikos Institutas, 68 psl.

Prof. dr. Juozas Eretas — TREMTIS-PRAKEIKIMAS AR UZDAVINYS? Atspaudas iš Salcinio, 16 psl., kaina 20 ct.

RINKTINĖ, nr. 14. Iš lietuviškos spaudos surinkta įdomesni straipsniai. 80 psl., kaina 75 ct.

G. RUKŠĖNO laidotuvis Vaisniūnų kapinėse.

Savo mirtimi atžymėjo Vasario 16

Lietuvos nepriklausomybė buvo paskelbta žodžiu, bet iškovota krauju. Prisimename Lietuvos karius, kritusius kovos lauke, su bolševikais, bermontininkais ir lenkais. Aukų būta ir vėliau.

Lenkam klausta užėmus Vilnių, kuriame Vasario 16 buvo paskelbta, nelaisvėje paliko platus ruožas lietuviškų žemių rytuose ir pietuose. Nuo nepriklausomos Lietuvos jas skyrė vadinamoji administracijos linija, lietuvių praminta "šiaudine".

Į šiaurę nuo Vilniaus toji linija ėjo pagal geležinkelį į Daugpilį — pro Pabrądę, Švenčionėlius, Dūkštą, Turmontą. Geležinkelis buvo lenkų pusėje. Jis kirto grynai lietuviškas žemės. Netoli nuo jo buvo 'siena', kuri dalijo nepriklausomą Lietuvą likusius Kirdeikius nuo lenkų okupuoto Vidiškio ir Daugėliško. Tai dalis kalvotos ir ežeringos Aukštaitijos, pramintos "Lietuvos Šveicarija". Tame kampelyje nieko nebuvo lenkiško, išskyrus lenkų pasienio sargybas ir vieną kitą valdininką.

Savaime suprantama, kad tokioje grynai lietuviškoje žemėje buvo gyvas lietuviškas gyvenimas bei veikimas. Daugėliško vals., Vaisniūnų kaime veikė šv. Kazimiero draugijos skyrius, telkęs kultūriniam darbui apylinkės jaunimą. Veikliu skyriaus pirmininku buvo **Gubertas Rukšėnas**, 28 metų jaunuolis, į kurį lenkai ir jiems pasidavę lietuviai pašlamėkai seniai šneiravo. Okupacijoje visada atsiranda išdavikų, įdavikų ir išverstakailių. Juos vadina "tautos judais", kadangi jų niekiškas darbas pasrūva nekaltu krauju.

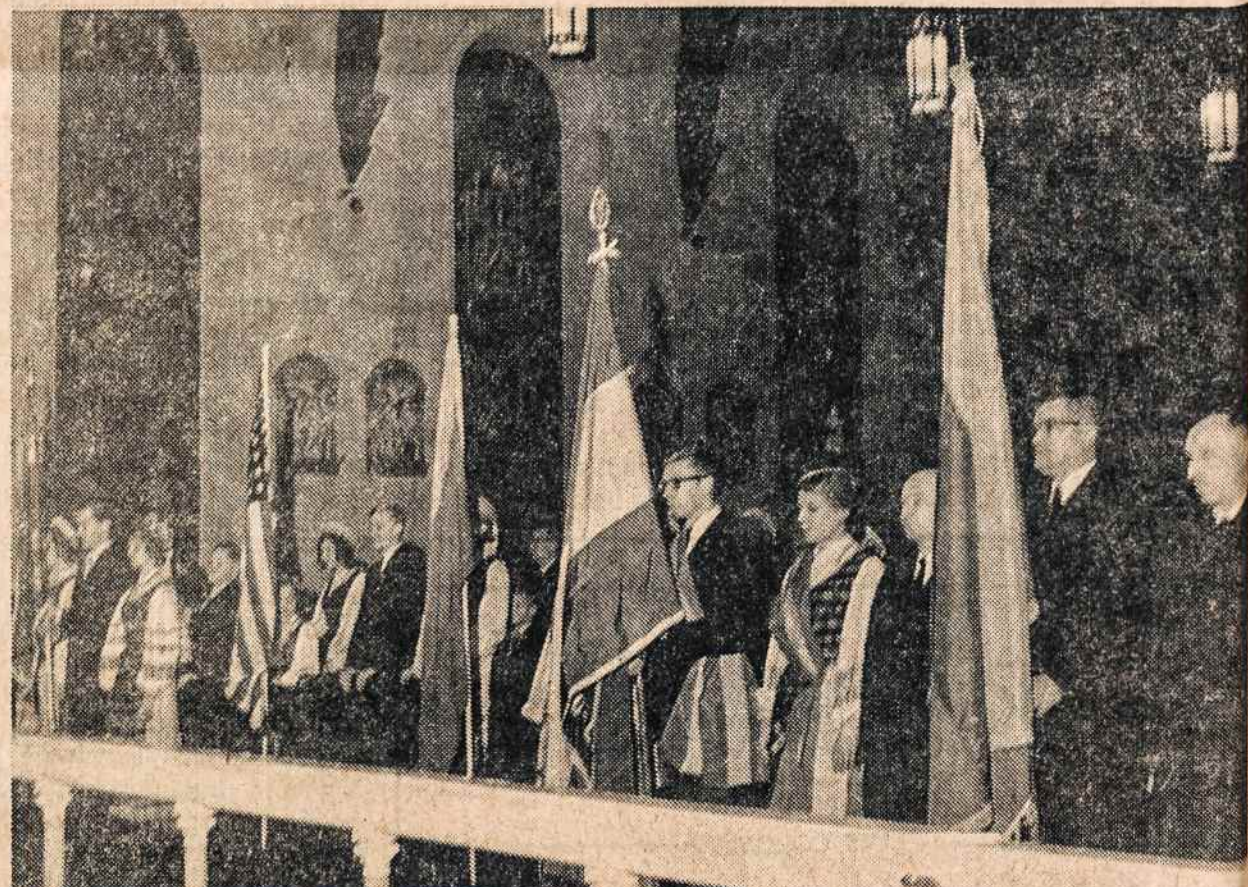
Gubertas Rukšėnas buvo supiratęs vyras, rimtas ir veiklus, daug darbavęs savo apylinkėje. Turėjo būrį draugų; jų buvo gerbiamas, žmonių mylimas. Mylėjo savo gimtąją žemę ir tautą, nevensgė to pasakyti nė lenkam. Negi koks nusikaltimas būti patriotu, neišsivadėti savo tautos ir gimtosios kalbos, neveidmainiauti ir sakytis tuo, kuo esi? Gubertas Rukšėnas drąsiai sakydavosi esąs lietuvis ir toks liksiąs. Su-

VILNIAUS MIESTO ISTORIJOS BRUOŽAI IKI XVII A. PABAIGOS

AIDŲ žurnalo premijuotas mokslo veikalas su velionies prof. Dr. A. Šapokos biografija ir 52 puslapiams iliustracijų. Knygoje 333 psl. Kaina 5 dol.

Gaunama Darbininko administracijoje: 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

SV. ANDRIEJAUS bažnyčioje Philadelphijoje, minint Vasario 16, organizacijos dalyvavo su vėliavomis. Nuotraukos V. Grudzio.

PHILADELPHIJOJE Vasario 16 minėjime gražiai pasirodė tautinių šokių grupė, kurią sudaro gimnazijos moksleiviai.

LIETUVOS VĒLIAVA KAPITOLYJE

Hartford, Conn. — Vasario 14 lietuvių delegacija, kurią sudarė kun. Paulius Sabulis iš Waterburio, Algimantas Dragunevičius, Birutė Zabulienė, Juozas Thomas ir Antanas Gruzdyš iš New Haveno, buvo nuvykusi pas Connecticuto gubernatorių ir įteikė jam dr. K. Jurgėlos Lietuvos istoriją angliškai. Gubernatorių John Dempsey padėjo delegacijai už aplankymą ir už knygą. Savo kalboje pažymėjo, kad lietuviai savo laisvės kovoje nenuleistų rankų. Be to, vasario 16 paskelbė lietuvių diena ir leido iškabinti kapitolyje Lietuvos vėliavą.

Vasario 16, sekmadienį, 10 val. lietuvių bažnyčioje buvo pamaldos už kenčiančią Lietuvą. Mišias aukojo kun. J. A. Dilonas, o pamokslą lietuviškai ir angliškai pasakė kun. A. Karalis. Mišių metu giesmės giedojo Hartfordo lietuvių mišrus choras, diriguojamas J. Petkaičio. Po mišių sugiedojo J.A.V. ir Lietuvos himnus.

Pamaldose dalyvavo ir priėmė šv. Komuniją gub. John Dempsey ir jo šeima. Į pamaldas buvo atvykę ir organizacijų atstovai su vėliavomis — skautai ir Lietuvos veteranai (Sabonio Postas), vyrai ir moterys.

Iš lietuvių radijo valandos pertransliuota gubernatoriaus kalba ir pora poeto Santvaro eilėraščių. Dr. J. Gaillinas angliškai skaitė paskaitą apie Lietuvą ir komunistų okupaciją.

Popiet, nors oras buvo prastas, lietuvių piliečių klubo salė žmonių prisirinko gana daug. Minėjimą atidarė Liet. Bendruomenės pirm. Alg. Dragunevičius, o pravedė Kęstutis Simanauškas. Invokaciją sukalbėjo kun. A. Karalis. Choras giedojo J.A.V. ir Lietuvos himnus. Atsistojimu pagerbti žuvusieji dėl Lietuvos laisvės, įneštos minėtų organizacijų vėliavos. Buvusiems savanoriams-kūrėjams, — Jurgiui Dragunevičiui, Pranui Spakauskui, Matui Palubinskiui ir Petriui Baltukoniui, — prisegti trijų lie-

IEŠKOMI: Chicagoje gyvenanti Irena Schwarz; anksčiau ji gyveno 6141 Fairlawn, Dr. S.W. Tacoma, Wash., Albinas Arminas, San Camillo, Carlaro (Como) Italy, Gražina Butauskaitė, gyvenanti Australijoje. Jie patys arba žinantieji apie juos maloniai prašome pranešti adresu: John Danish, 7126 Upland St., Phila, 42, Pa.

tuviškų spalvų trikampiai, kuriuos ant rankovių dėvėjo kovose dėl Lietuvos laisvės. Prisegė lituanistinės mokyklos mokiniai—Laima Dapkutė ir Rimvydas Zdanys.

Minėjime dalyvavo Lietuvos steigiamojo seimo ir kitų seimų narys, Darbo Federacijos atstovas Petras Jočys. Sveikino ukrainiečių atstovas.

Romas Kezys iš New Yorko skaitė paskaitą apie dabartinius lietuvių uždavinius siekiant Lietuvai laisvės. Jo manymu, tenka daugiau pasikliauti savo jėgomis ir ieškoti naujų ryšių, kur mūsų laisvės kovai būtų kreipiama daugiau dėmesio. Prelegentas siūlė daugiau vertinti savo jaunąsias jėgas — aukštuosius mokslus išėjusius organizacijų veikėjus, menininkus, kultūrininkus, ryšininkus su plačiuoju pasauliu. Tokių jaunų asmenų jau turime pakankamai. Suminėjo visą eilę pavardžių.

Be to, reiktų rinkti pasakymus už mūsų tautos kovą amerikiečių tarpe, ypač universitetų prezidentų parašus prieš ryškiuosius rusų-komunistų režimo žiaurumus: akademinės laisvės sunaikinimą, rusifikaciją, genocidą, ekonominį išnaudojimą, didžiariusių persvarą ir kita. Daryti žygių į J.A.V. bibliotekas, kad jos išgytų visas anglų kalba išleistas knygas apie Lietuvą. Rašyti įtakingiems asmenim laiškus, ruošti demonstracijas ir t.t. Svarbu, kad ir pinigine auka prisidėtų, kiek galima daugiau. Prelegentas išklė ir daugiau reikšmingų minčių, kurių dėja, suminėti čia neįmanoma.

Pabaigai choras dar pasirodė su keliomis dainomis: Kriusiams šauliams (Vaičiūno) Laisvės varpas (A. Vanagaičio) Kur giria žaliuoja (J. Gudavičiaus).

Aukų salėje surinkta apie 500 dolerių.

Vasario 16 paminėjo ir lituanistinė mokykla. Vasario 15 per paskutinę pamoką mokyklos vedėjas papasakojo žymesnius Lietuvos istorijos įvykius, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo paskelbimą, nepriklausomos Lietuvos klestėjimą ir dabartinę rusų-komunistų okupaciją. Laimutė Dapkutė, Vitutė Šliogerytė, Irutė Virkutytė ir Rimas Pilvelis padeklamavo eilėraščių.

Vietinė spauda taip pat paminėjo Lietuvą ir lietuvių kovas su rusų-komunistų okupantais.

J. Bernotas

LIETUVIŲ delegacija pas Connecticuto gubernatorių vasario 14. Iš k. į d. Birutė Zabulienė, Joseph Thomas, kun. Paulius Sabulis, Antanas Gruzdyš, gub. John Dempsey, Algimantas Dragunevičius. B. Zabulienė laiko rankose Lietuvos vėliavą, kuri vasario 16 buvo iškelta Connecticuto kapitolyje Hartforde šalia JAV vėliavos

VATIKANO SUSIRINKIMO TREČIOJI SESIJA BUS PASKUTINĖ

Vysk. Vincentas Brizgys praėjusį savaitgalį lankėsi New Yorke ir ta proga Apreiškimo parapijos salėje darė pranešimą apie visuotinį Bažnyčios susirinkimą.

Visų pirmą rodė filmą, kurioje matėsi vaizdai iš Romos miesto, Vatikano, šv. Petro aikštės su bazilika ir pirmosios susirinkimo sesijos. Tarp didelių masės kardinolų ir vyskupų buvo malonu matyti vienintelį Lietuvos vyskupą tremtyje. Iš pavergtosios Lietuvos ne vienas iš trijų vyskupų nebuvo išleistas.

Savo pranešime vysk. V. Brizgys palietė eilę įvairių klausimų, o paskui atsakinėjo į paklausimus.

Kam susirinkimo reikėjo?

Jis nebuvo būtinas. Daugeli klausimų galėjo ir gali sutvarkyti popiežius ir kongregacijos savo dekretais. Ligi šiol susirinkime jokios tikėjimo dogmos nepaskelbta ir jos nelaukiama. Trečioji sesija bus paskutinė ir trumpa. Jos darbotvarkėje nėra numatyta kokių nors ypatingų klausimų. Tai kam susirinkimo reikėjo?

Vysk. V. Brizgio pranešimas New Yorke

Susirinkimas buvo reikalingas ir geras jau tuo, kad suvažiavo visa Katalikų Bažnyčios hierarchija. Galima buvo susidaryti gerą vaizdą, kaip ji visame pasaulyje atrodo. Antra, buvo pasikeista mintimis ir rūpesčiais laisvose diskusijose, kuriomis žavėjosi net ir stebėtojai nekatalikai. Nuomonės skyrėsi ne esminiais tikėjimo klausimais, bei dėl apaštaliavimo priemonių, būdų ir aplinkybių.

Susirinkimas išjudino daugelį Katalikų Bažnyčios reikalų, kurie šiaip jau nebūtų iškilę. Jiem tvarkyti ir įgyvendinti bus imtasi priemonių Romoje ir atskirose vyskupijose. Tad darbas jau pradėtas.

Pagrindinis susirinkimo tikslas

Kai kas kreipia dėmesį į antraeilius dalykus, pavyzdžiui, į kai kuriuos liturgijos pakeitimus. Tai nėra esmė. Susirinkimo svarbiausias tikslas — išjudinti ir atnaujinti K. Bažnyčios gyvenimą, suprasti dabartines laikus, jiems prisitaikyti su savo tikėjimu, parodyti kataliko vietą ir pareigas jo aplinkoje. Pavyzdžiu galime imti, kaip mes žiūrime į netikintčius. Ar rūpinamės jiems atkleisti Kristaus tiesą? Katalikai daug yra padarę ir daro labda-

Draudimo nėra...

(atkelta iš 2 psl.)

— Tokio įstatymo nėra.
— Jei valstybė atskirta nuo bažnyčios ir bažnyčia nuo valstybės, tai kokių konstitucijos pragrafu remdamasi valdžia kišasi į bažnyčios gyvenimą, neleidžia vyskupam ar kunigam eiti pareigų, be valdžios sutikimo negali net jaunuolis įstoti į kunigų seminariją? Kokių paragrafų remdamasi, Rusijos komunistinė valdžia nori būti visų bažnyčių galva, kaip yra buvęs caras ortodoksų bažnyčios galva?
— Tokis paragrafas man nežinomas.

Pagal Tėvynės balso paskelbtus klausimus ir atsakymus, išeina, kad įstatymų bažnyčiai persekioti, drausti tą ar kitą tikėjimo veiksmą nėra, o betgi valdžia persekioja ir draudžia. Tai persekioja ir draudžia be teisinio pagrindo, be įstatymo. Draudžia nelegaliai. Panašiai, kaip kitados caro valdžia draudė lietuviams knygas taip pat be įstatymo.

ros srityje, kad alkanas būtų pavalgydintas ir nuogas pridengtas, bet ar jis nealksta dar ko kito? Ar jis yra krikščionis? Katalikų rūpestis tuo klausimu yra labai apleistas. Gyvena šalimai arba net drauge, bet nepaštalauja, Evangelijos tiesos neatskleidžia.

Tie klausimai yra paskutinės, trečiosios susirinkimo sesijos darbotvarkėje. Vyskupai savo pastabas jau įteikė. Ligi birželio mėn. jie gaus iš Romos visą medžiagą. Trečioji sesija priims nutarimus.

Ar susirinkime liestas komunizmas?

Yra susidariusi klaidinga nuomonė, kad susirinkimas tuo klausimu tylėjo. Pasisakyta nebe vieną kartą, tačiau tam tikromis progomis, nes buvo kiti klausimai svarstomi. Tas klausimas specialiai iškils paskutinėje sesijoje, kai bus svarstoma religijos laisvės tema. Antroje sesijoje popiežius Paulius VI užsiminė komunizmą savo kalbos pradžioje ir pabaigoje. Pasaulinė spauda to neiškėlė. Kalbėjo taip pat Lenkijos kardinolas St. Wyszyński ir ypač

(nukelta į 8 psl.)

VASARIO 16 MINĖJIMAS NEWARKE

Lietuvos nepriklausomybės šventė paminėta vasario 16. Pamaldos šv. Trejybės bažnyčioje buvo 10:30 v. Mišias aukojo kun. P. Totoraitis. Prie altoriaus buvo Amerikos ir Lietuvos vėliavos. Kitas vėliavas įnešė lietuvių veteranų posto nariai ir jų pagelbininkės. Giedojo parapijos choras, vadovaujamas vargonininko Kl. Bagdonavičiaus. Pamaldos baigtos Amerikos ir Lietuvos himnu.

Prie lietuviško kryžiaus padėtas vainikas. Minėjimo programa buvo šv. Jurgio salėje 3v. popiet. Newarko lietuvių veteranai įnešė vėliavas. Amerikos ir Lietuvos himnus sugiedojo Rūtos ansamblis, invokaciją sukalbėjo kun. P. Totoraitis. Sveikino kleb. Ig. Kelmelis.ograma sveikino iš Washingtono senatorius Clifford P. Case ir New Jersey senatorius Sarccone.

Kalbas pasakė konsulas Vytautas Stašinskas, Jonas Valaitis, konselm. Philip E. Gordin, Davis H. Wiener ir majoro atstovas Paul Reilly.

Meninę programą išpildė Rūtos ansamblis, vadovaujamas muz. Alg. Kačanauskio, ir Newarko Aušros Vartų šeštadieninė mokykla, vadovaujama Paulinos Tiknienės ir Onos Skurvydienės.

Salėje surinkta aukų 500 dol. Išlaidoms padengti sumokėta 187-68 dol. Nors oras ir buvo blogas, bet žmonių buvo pilna salė.

N.J. Tarybos pirm. inž. V. melinis perskaitė gubernatoriaus Richard J. Hughes ir Newarko miesto majoro Hugh J. Addnizio proklamaciją, telegramas ir rezolucijas.

Taryba dėkoja visiems, kurie prisidėjo prie šio minėjimo pasisekimo. Dėkoja aukotojams ir šv. Jurgio draugijai, kuri nemokamai davė salę. Minėjimą atidarė A.S. Trečiokas, toliau programai vadovauti pakvietė Tarybos pirm. inž. Valentiją Melinį.

Vasario 16 prie miesto valdybos buvo iškelta Lietuvos vėliava ir didelė iškaba su įrašu: 46-th Anniversary of Lithuanian Independence. A.S.T.

IŠ VISUR

— Kun. **Albertas Zanavičius**, buvęs New Britain, Conn., lietuvių parapijos vikaras, paskirtas klebonu į New Haven, Conn., lietuvių parapiją.

— Dr. **Juozas P. Kazickas**, New York, N.Y., "Neries" bendrovės vienas iš vadovų, rašo Rezoliucijoms Remti Komiteto vadovybei: "Dirbate nepaprastai didelį ir puikų darbą... Rezoliucijų reikalu parašiau laiškus kongresmanui Morgan ir senatoriams Fulbright ir Javits. Siunčiu jums parašytų laiškų nuorašus..." Kiekvienas lietuvis kviečiamas prisidėti prie rezoliucijų pravedimo. Visais reikalais rašyti: Americans for Congressional Action to Free the Baltic States, Post Office Box 77048, Los Angeles, California, 90007.

— **Frank T. Lamb**, Rochester, N.Y., miesto burmistras, įsijungė į Rezoliucijoms Remti Komitetą. Tuo reikalu į jį buvo kreipęsis Juozas Jurkus, Rezoliucijoms Remti Rochesterio skyriaus pirmininkas.

— Kun. **kleb. J.C. Jutkevičius**, Athol, Mass., Lietuvos vyčių Lietuvos reikalų komisijos pirmininkas, rašo Rezoliucijoms Remti Komiteto vadovybei: "...Netrukus išeis naujas biuletinio numeris, kuris išsiaiškintų skiriamas rezoliucijų reikalui." Visos patriotinės lietuvių organizacijos turėtų pasiekti Lietuvos vyčių pavyzdžiu.

— Kun. **St. Ylos** parašyta mergaičių problemas nagrinėjanti, knyga, Moderni mergaitė, spausdinama Nek. Pr. M. serų spaustuvėje Putname, Connecticut. Veikalas aktualus studentų ir moksleivių amžiaus mergaitėms ir jų tėvams.

— **Nauji Lietuvių Fondo nariai**, įnešę fondan po šimtą dolerių: JAV Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Chicago Skyrius, Lietuvių Mokytojų Draugija Bostone, Mass., Rauba Vincas ir Natalija, Oakwille, Conn., Paluilis Jonas, Waterbury, Conn., Skiptis Rapolas ir Lydija, Chicago, Ill., Budreckas Stasys, Genys Bronius ir Emilija, Janušonis Povilas, Juzė ir Vytutas, Vitkauskis, Michael L. — visi iš Kenoshos, Wisc., Norkus Petras ir Teresė, Hartford, Conn., Grinius Juozas ir Beatrice, Wethersfield, Conn., Petrauskas Jonas ir Liud., Oak Park, Ill., Kun. A. Račkauskas, Brooklyn, N.Y., Washingtono Lietuvių Moterų Klubas, Baranauskas, Jurgis, Sunderland Mass., J. Baranauskas yra senas pensininkas, bet, jei sveikata leis, žada įnešti dalimis visą tūkstantį dolerių. Tai didelė auka.

— **Med. dr. Kazys G. Ambrozaitis**, Portage, Ind., baigia suformuoti Rezoliucijoms Remti Komiteto skyrių. Skyriaus vadovybė sudaroma iš eilės lietuvių darbuotojų.

— **Rašomos ir skaičiavimo mašinelės**, labai atpiginta kaina, gaunamos iš: J.L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N.Y., 11731.

MALDAKNYGE

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS

PREL. PR. JURO

Pataisytas III leidimas
Išleido Tėvai Pranciškonai

640 psl. Kaina 4 dol. Labai patraukli, činka kaip dovana visokomis progomis. Gaunama pas knygų platintojus ar leidėjus adresu: —

FRANCISCAN FATHERS
DARBININKAS

910 Willoughby Avenue
Brooklyn 21, N. Y.

PHILADELPHIJOS lietuvių visuomenė stebi Vasario 16 minėjimo programą muzikos salėje. Nuotr. V. Gruzdžio.

JAUNIMAS Vasario 16 minėjime Philadelphijoje. Nuotr. V. Gruzdžio.

KUN. PETRAS TOTORAITIS Newarko vasario 16 eina iš bažnyčios prie lietuviško kryžiaus padėti vainiko. Nuotr. inž. V. Melinio.

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Dayton, Ohio — Mūsų lietuvių kolonija Vasario 16 minėdama atšventė įspūdingai. Šventės išvakarėse, vasario 15 iš WAVI radijo stoties kalbėjo į amerikiečius prof. dr. Vytautas Bieliauskas iš Cincinnati ir daytoniškis (Mr. X.), supažindindami su Lietuvos ir kitų bolševikų paverstu kraštu būkle, taip pat atskleidėdami ir telefoninius paklausimus, kurių buvo gausiai.

Vasario 16 d. 10 val. įvyko pamaldos Šv. Krvžiaus lietuvių parapijos bažnyčioje. Mišias aukojo parapijos klebonas kun. Titas Narbutas pasakvdamas tai diena pritaikyta gražų pamokslą. Giedojo parapijos choras ir svečiai solistai iš Clevelando Nora Braziulienė ir Vacys Jurgelis.

Po piet 3 val. parapijos salėi įvyko minėjimas-koncertas, kuri atidarė kun. T. Narbutas. Susigedojus J.A.V. himnų, sveikinimo žodį tarė Lietuvos konsulas iš New Yorko Anicetas Simutis ir Davtono universiteto prof. dr. Thomas Campanelle. Gautus sveikinimus — Ohio gubernatoriaus, Daytono majoro ir senatorių — paskaitė S. Kavy, o padėkos rezoliucijas — Pr. Gudelis. Susirinkusieji rezoliucijas vienbalsiai priėmė. Jos bus pasistos gubernatoriui, majorui bei senatoriam.

M. Vaitkus, 8 m. amžiaus, anglų kalba perskaitė referatą: "February 16". Turiningą ir gražią pagrindinę kalbą pasakė svečias iš Columbus, Ohio, dr. Antanas Jasys.

Po iškilmingosios minėjimo

dalies sekė koncertas, kurio rradžiai po viena eilėraščių padeklamavo daytoniškės: Danutė ir B'rutė Masilionytės. Irene Araminaitė ir Laima Raštikytė. Po ju, Vytauto Braziulio vadovaujama Clevelando menininkų grupė — solistai Nora Braziulienė, Julius Kazėnas ir Vacys Jurgelis, šokėjos-deklamuoitois seserys Milda ir Rūta Jokubaitytės akonponuojant pianistei Genovaitei Korsakienei — išpildė koncerto programą, sudainuodami visą eilę lietuvių ir kitataučių kompozitorių dainų.

Rūta Jokubaitytė meniškai padeklamavo viena eilėraščių ir abi su sesute Milda pašoko mozurką ir klumbakojį.

Koncerto užbaigai Vilimaičių šeimos orkestras "Noveltones" vadovaujamas M.E. Vilimaitienės, susidedas iš dviejų akordeonų, gitaros ir būgno, gražiai pasrojo tris nuotaikingus dalykėlius. Minėjimas-koncertas baigtas Lietuvos himnu.

Anglų ir lietuvių kalbomis programą pranešinėjo Aušra Raštikytė ir Aldona Masilionytė.

Baigiamąjį žodį tarė kun. T. Narbutas, padėkodamas visiem programos pildytojam ir atsilankiusiems i minėjimą daytoniškiam ir kitų kolonijų lietuviams bei svečiams amerikiečiams.

Vėliau pasivašinta kava ir užkandžiais, kuriuos parengė davtoniškės moterys, Marijos Lukienės vadovaujamos.

Lietuvos laisvinimo reikalams surinkta 415 dol. JD.

ELIZABETH, N. J.

Elizabeth, N.J. Lietuvos nepriklausomybės sukaktis paminėta vasario 16. Minėjima rengė ALB Elizabetho Apylinkės Valdyba. Rvte 11 v. šv. Petro ir Povilo lietuvių bažnyčioje kun. J. Pragulbickas aukojo mišias už Lietuvą, o kun. V. Karalevičius pasakė tikrai gražų, momentui pritaikintą pamokslą.

Mišioms pasibaigus, parapijos klebonas prel. M. Kemežis, asistuojant kun. J. Pragulbickui ir kun. V. Karalevičiui, celebravo pamaldas už žuvusius dėl Lietuvos laisvės, kurių metu buvo sugiedota "Libera" ir "Mėrija, Marija".

Pamaldų metu giedojo parapijos choras, vadovaujamas varg. V. Maimačio.

Po piet 4 vl. minėjimas buvo tiesiamas lietuvių salėje. Kalbėjo St. Lušys iš New Yorko. Be to, kalbas pasakė Elizabetho miesto majoro įgaliotinis Mr. T. Gora ir prel. M. Kemežis. Invokacija skaitė kun. J. Pragulbickas. Menine programos dalį išpildė Elizabetho skautai-ės.

Atatinkamos rezoliucijos pasistuos JAV prezidentui, Valsitybės sekretoriui ir kitiems aukštiesiems pareigūnams.

Lietuvos laisvinimo reikalams surinkta 400. Aukojo S. Petrauskas — 25 dol., Alb. Stukas 16, Po 10 — Valuzis, kun. J. Pragulbickas, kun. V. Karalevičius, Budreckienė, P. Larnvs, J. Strimaitis, B. Juškys, Mr. Mrs. Kudulis, Ragauskas, S. Staniūnas, B. tenai, J. Didžbalis, V. Budnikas, Subačiai ir Bružėni. Po 5 — Jarmas, V. Tomkus, P. Normantas, B. Ma-

lišauskas, Mamaitis, D. Jankauskas, A. Pocius, Mogenis, Dirginčius, J. Liubinskas, Šlepetys, Miežaitis, Žindžius, Lokis, V. Misiūnas, Bartys, J. Levickas, Stankiūnienė, Juška, A. Deivis, Jankūnai, Stongvila, Ožoilas, Duda, Valaitis. Damiionaitis ir Kiršlienė. Kiti aukojo po mažiau.

Dr. S. Petrausko, jaunesnysis brolis Jurgis, mirė Lietuvoje vasario 8. Už mirusio sielą gedulingos mišios su egzekvijomis bus kovo m. 2 d. 8 val. ryte.

Kaziuko mušę skautai rengia kovo 8. lietuvių salėje (269 Second St.). Mūgės metu svečiai turės progos ne tik įsigyti pačių skautų bei skaučių pagamintų darbelių, bet ir pavašinti skaniais, skaučių pagamintais pietais. Mūgės pradžia 8 v. ryte, o pietūs bus nuo 1 v. Lietuviškoji visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti. Mž. D-ė.

NASHUA, N.H.

Vasario 16 minėjimas įvyko Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje vasario 16. Pamaldų metu šiai progai pritaikintus turiningus pamokslus pasakė kun. J. Bucevičius angliškai ir kun. A. Vainauskas lietuviškai. Gražiai pasirodė ir parapijos choras vadovaujamas vargonininko J. Tamulionio. Aukų Lietuvos vadavimo reikalams ir vargą kenčiantiems lietuviams sušelpiti buvo surinkta vos 68 dol. ir 10 centų, nes dėl nepaprastai blogo oro, sniego pūgos, nedaug žmonių minėjime galėjo dalyvauti. P.S.

LIETUVIŲ DELEGACIJOS pas Los Angeles miesto kurmistrą. Iš k. į d. Lietuvos garbės konsul. dr. Julius J. Bielskis, Felicija Prekerytė, burmistras S. W. Yorty, (laiko delegacijos dovaną), Zibutė Balsytė-Brinkienė, Stasys Paltus, Kostas Liaudanskas. Delegacijos prašė burmistrą Vasario 16 progą išleisti proklamaciją.

40 METŲ LIETUVIŲ TAUPYMO - SKOLINIMO ĮSTAIGAI

Kearney, N.J. — Jau daugelį metų lankau lietuvių taupymo ir skolinimo draugijos metinius susirinkimus ir stebiu šios draugijos veiklą. Daug lietuvių ne tik iš Kearny, bet ir iš tolimesnių apylinkių čia yra pasidėję savo sutaupas arba gavę paskolas namams įsigyti arba jiems taisyti.

Kasmet atskleidžiami didėję balansai su augančiu kapitalu ir taupytojų skaičiumi. Jei prieš 40 metų saujelė susirupusių lietuvių šia draugiją kūrė mažomis savo sutaupomis, tai šiandien jos balansas (1963 gruodžio 31) \$4,310,950.14, o ligi š.m. gruodžio 31, reikia tikėtis, pasieks \$5,000,000.

Penki milijonai, palyginus, jau nemažas pinigas, ir jį tvarkyti reikia sugebėjimo ir gero patyrimo. O tokių sugebėjimų, pasirodo, lietuvis turi, nes per 40 metų sukrovė netoli penkių milijonų dolerių. Iš atskirų pozicijų pažymėtinos šios: narių sutaupos \$4,002,398.69, paskolos namams įsigyti bei taisyti \$3,794,007.13, rezervu kapitalas -173,780.62, grynų pinigų operacijoms -237,860.17. tai nemaži skaičiai kalbą už draugijos stiprų finansinį pajėgumą ir didelę pažangą.

Draugijai vadovauja senesnės kartos lietuvis, visuomenininkas, artimas visiems lietuviškiems reikalams, — Julius Paknis. Jau daug metų jis narpelioja ir sprendžia įvairius finansinius reikalus, daug namų pirkinį praėjo per jo rankas. Ir dabar, nors jau metų krūva slepia jo pečius, jis gyvas ir apsuksrus prekyboje ir finansiniuose klausimuose. Išvykdamas atostogų į Floridą, prašė painformuoti lietuvių

spaudą apie šios draugijos veiklą. Vadinasi, ir išvykdamas atostogų, negali pamiršti draugijos reikalų. Julijū Paknį kaip gerą prekybininką, įvertino ir svetimtaučiai, išrinkdami Hudson apskrčio Savings and Loan Association Legion direktorium.

Savaime aišku, jog vienas pirmininkas negalėtų visų reikalų aprėpti. Draugija turi visą eilę kitų darbuotojų: Jurgi Katių — vicepirmininką, Petrą

SOLISTĖS J. ŠALNIENĖS KONCERTAS

Miami, Fla. — Sėkmingai praėjo didysis koncertas, kurį suruošė Miami Balfó 39 skyrius vasario 3 d. liet. piliečių klube. Koncerto turtingoje programoje nepaprastu švelnumu kolaratūrinis sopranas iš Chicagos atvykusios solistės Janinos Šalnierės.

Ji gimė Suvalkijos žemėje. Viena jos pirmųjų mokytojų buvo Vincė Jonuškaitė. Dainavimą ir muziką studijavo Miuncheno konservatorijoje. Vėliau atvykusi į JAV, mokėsi garsioje muzikos mokykloje (Eastman School of Music) Rochesteryje.

Ir dabar studijas tęsia pas Mrs. Ruth Singletary. Be didelio darbo studijoje ir dalyvavimo lietuvių iškilmingose programose, ji dar augina du sūnus, kuriems taip pat pašvenčia nemažai laiko.

Janina Šalnierė koncerto programą pradėjo lietuviškais dainomis: Vai gražu, gražu (Kačanauskio), Mano sieloj šiandien šventė (Tallat Kelpšos). Tą dainą ankščiau girdėdavau išpildant bravūriškai, bohemiškai. Solistės J. Šalnierės subtylus įsijautimas į sielos šventę davė įdomų atspalvį, tą dainą įvilkdamas į tikrai šventišką rūbą, suteikdamas jai gilesnės prasmės ir grožio. V. Kuprevičiaus Lakštingalos giesmė praskambėjo lyg paukštės daina. Čia jau prašneko Lietuvos lakštingala!

Sužėrdavo tikrais briliančiais jos kolaratūra įvairių operų arijose (Bohema, Rigoletto ir k.). Čia ji pasiekė muzikinio talento aukštumos. Buvo momentai, kada apmirdavo visa salė, kai solistė dainavo pianissimo savo nepaprastu švelnumu.

Kultūringai ir nuoširdžiai pranešinėjo Valerijonas Simkus, beatostogaujūš Miami. — Argi negražu? — kalbėjo jis prieš sužavėtas trims Baltijos sesem išėjus į sceną: Anita Novickaitė (lietuvis), Mėta Sepp (estė), ir Peterson (latvė-akompaniatorė), kurios padainavo keletą lietuviškų liaudies dainų. Garbė Baltijos krantų dukrom! Jų suorganizavimo nuopelnas ir didelė padėka priklauso mūsų neuilstamai veikėjai, solistei Anitai Novickaitei.

Mažytės lietuviutės, taut. rūbais pasipuošusios, įdavė dainininkėms gėlių puokštes. Koncertas praėjo pakilnioje nuotakoje; be to, publika buvo vaišinama užkandžiais ir kava.

Janė Norūna

RADIJO PROGRAMOS

BOSTON, MASS.
Vedėjas
JONAS J. ROMANAS, Sr.
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmdieniais nuo 11 iki 12 vid.

BOSTON, MASS.
Vedėjas
STEF. MINKUS
WLYN — 1360 kilocycles
ir FM 101.7 banga
Sekmdieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BROCKTON, MASS.
Vedėjas P. VIŠCINIS
173 Arthur St., Brockton 18, Mass.
Tel. JU 6-7209
AM bang. 1190 kil.—FM bang. 105.7 meg. iš WKOX, Framingham, Mass.
Sekmdieniais 8 - 9 val. ryte

DETROIT, MICH.
Vedėjas RALPH J. VALATKA
WJLB, 1400 banga
15756 Lesure, Detroit 27, Mich.
BRoadway 3-2224
Šeštadieniais 4:30 - 5:30 popiet

HARTFORD, CONN.
Ved. ALG. DRAGONAVIČIUS
WPOP, 1410 kl.
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
Tel. CH 9-4302
Sekmdienį — 11 - 12 val. diena

PHILADELPHIA, PA.
WTEL, 860 banga
Ved. ADOLFAS GAIGALAS
335 Titan St., Philadelphia 47, Pa.
Howard 7-4176
Šeštadieniais nuo 3:30 - 4:00 v. p.p.

WATERBURY, CONN.
WWCO — banga 1240-1000 klc.
Ved. ANT. PALIULIS
321 Robinwood Road
pran. E d v. Melnikas
Sekmad. — nuo 12:30 - 2 val. p.p.

CHICAGO, ILL.
SOPHIE BARCUS — Šeimos radijo programos. Radijo stotis WOPA — Oak Park, Ill. AM 1490 klc.: FM 102.7 megac. kasdien 10-11 val. r.: šešt. - sek. 8:30-9:30 val. r.: Lietuviškos vakaruškos pirm. 7-8 val. v.

išauga į didelius kapitalus, todėl negali ir lietuviai savo draugiją išvystyti į milijoninius kapitalus, o tai juk būtų naudinga netik Kearny lietuviams, bet ir aplamai visiems lietuviams.

Schuyler Savings and Loan Association of Kearny, N. J. adresas: 24 Davis Ave, Kearny, N.J., Telef: WY 1-0 001, WY 1-7260. J. Mėl.

DARBININKO SKAITYTOJAM

DARBININKO administracija labai prašo neuždelsti atsilyginti už laikraštį. Raginimas sudaro naujas nereikalingas išlaidas.

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Prašau pratęsti prenumeratą 1964 metams.

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$7.00.

Siunčiu už prenumeratą \$..... aukų \$..... Viso \$.....

(Data) (Parašas)

ILGO GROJIMO LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

Sutemu garsai, V. Stančius, 10 muzikos šokių. .... Stereo 6.00	\$5.00
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos ans. 16 dainų. Ster. \$5	4.00
Lietuvos prisiminimai, L. Juodis, 14 liet. dainų akomp. gitara	5.00
Pavergtos Tėvynės dainos ir šokiai, 2 pl., 24 l. šokių ir dainų	8.00
Lietuvių tautiniai šokiai, J. Stuko leid. 14 tautinių šokių	4.00
Tešėdi vėliavai Lietuva, Vyčių choro įdainuota 17 liet. dainų	4.00
Lietuviški šokiai, akordeonu K. Daubaro įrėta 18 liet. šokių	4.00
Dainos Lietuvai, S. Cerienės komp. įdainuota 12 liet. dainų	4.00
Mylėsi Lietuvai iš tolo. II dainų šventės 15 rinktinis dainų	4.00
Lietuvos kanklės, 14 liet. kūrinių, vad. O. Mikulskinei. Ster. \$5	4.00
Kalėdų giesmės, Br. Budriūno Ansamblio 11 kalėd. giesmių	5.00
Tėvynei auklam, Dainavos Ansamblio, 14 l. dainų. Ster. \$6	5.00
Mes padainuosim, Čiurlionio Ansamblio 16 l. dainų. Ster. \$7.50	6.50
Lietuviški maršai, Br. Jonušo įrėta 12 liet. patrijot. maršų	7.00
Ar žinai tą salį, R. Mastienės, 13 liet. dainos solo	5.00
A. Sabaniausko, po 12 dainų-šokių X ir XI albumai po \$5.00	10.00
Lietuviškos dainos ir šokiai, Monitor Co. 16 l. dainų ir šokių	4.50
S. Barkaus radijo vak. dainuoja, 10 kalėdinių ir 10 liet. dainų	5.00
Rožės ir tyliūs vakarai, V. Stankus, 11 lengvos muz. šokiai	5.00
Ar pameni, V. Stankus, 10 šokių muzika solo. .... Ster. \$6	5.00
Milžino paunksmė, Montrealio l. dramos teatro 3 pl. albumas	15.00
Zirniškiai, Montrealio liet. dramos vaikams pasaka	3.00
Trijų metųirutė, Ir. Gledifėtas 8 liet. patriotišks vaik. dainos	3.00
Lietuviškų dainų, šokių, polkų, žulkausko-Vasiliausko juokai	4.00
Lithuanian 2-speed record course	3.00
Liet. dainų ir operų rinkiniai, J. Karvėlis, 10 plokštelių	5.00
Clevelando Vyru oktetas, 12 muzikos šokių rink.	5.00
Lietuviškos kamerinės muzikos 2 pl. Iz. Vyt. Vasilūno	6.00
Dainuojame su Rūta, J. Stukas, Rūtos ans. 17 liet. d. Ster. \$5	4.00
Lione Jodis Contralto, Town Hall 14 kūrinių recitalio pl.	6.00
7 Kristaus žodžiai, šv. Kazimiero parapijos choras	5.00
Poezija, A. Gustaitis ir Stasys Santvaras	5.00
Lithuanian 2-speed record course (Nr. 1, 2 pl. 2 žod.)	3.00

DARBININKO ADMINISTRACIJA
910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN, N. Y. 11221
(Persiuntimo išlaidom prašom pridėti 50¢)

LIETUVOS KANKLĖS

Graž lietuviška Kalėdinė dovaną — lietuviškos muzikos plokštėlę. Keturšolika labai mėgiamu lietuvišku melodijų ir taurė — Pas močiutę augau. Supinsiu dainužę. Sveikas Jėzau! Sėjau rūgį. Slovii aš parimus (partizanų daina).

Kaina JAV: Stereo \$5.00 • Hi-Fi \$4.00

Persuntimas 50¢

DARBININKAS — 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

SOLISTĖ JANINA ŠALNIENĖ

Dievas pas Kristijoną Donelaitį

J. Bernotas sausio 31 Darbininkui davė puikų straipsnį: "Kristijono Donelaičio 250 metų sukaktis". Šio straipsnio vietoje vietoje rašoma:

"Iš viso, Donelaitis Dievo vardą savo raštuose mini gana dažnai".

Aš specialiai perskaičiau "Metus", išleistus 1940 m. Kaune, ir radau, kad Kr. Donelaitis Dievo vardą per visus "Metus" mini 90 kartų. Giesmėmis pasiskirsto taip: "Pavasario linksmybėse" Dievo vardas paminimas 26 kartus, "Vasaros Darbuose" — 16, "Rudens Gerbybėse" — 17, ir "Žiemos rūpesčiuose" — 31. Be to, "Pavasario linksmybėse" du kartu paminėtas Sutvertojis. Visuose "Metuose" tik kartą paminėtas Kristus (136).

V. Prižgintas

Bayonne, N.J.

Bayonnės lietuviai Lietuvos nepriklausomybės šventę paminėjo vasario 9. Minėjimas buvo surengtas liet. piliečių klubo salėje 3 val. popiet.

Rengimo komitetui vadavo Alfonsas Jakupčionis, o pačiam minėjimui — Vytautas Kavolius, Prof. Jokūbas Stukas parodė filmą apie Lietuvą ir pasakojė savo kelionės išpūdžius. Dalyvavo apie 150 suaugusių ir apie 50 vaikų. Pasirodė Kearny Lietuvos jaunieji vyčiai, vadovaujami Ann Klem. Tris solo dainas padainavo Adelė Mačiulaitienė.

Minėjime dalyvavo kunigai: kun. dr. Jonas A. Starkus, kun. Petras F. Zemeikis, kun. Raymond Thompson, kun. Albertas Matulis, kun. Alfredas Zemaikis. Surinkta aukų 200, kurie bus pasiūti Alto centri Chicagoje.

Priimtos rezoliucijos ir jos bus pasiūtos JAV prezidentui, sekretoriui ir vietos spaudai. Minėjime taip pat dalyvavo miesto tarybos nariai: A. Dworzanski, Dennis Collins, Joseph Makowski ir kongresm. Cornelius E. Gallagher atstovas.

Vasario 14 miesto majoras paskelbė lietuvių dieną. Sekmadienį, vasario 16, buvo iškilmingos mišios ir maldos lietuvių tautos intencija.

Krepšinio komitetas, aptaręs išvykos reikalus su organizaciniu komitetu, pranešė Australijos sporto vadovybei, kad pirmas rungtynes galėtų žaisti liepos 11. Šia diena pradedant, atitinkamai bus sutvarkytas ir tolimesnis rungtynių tvarkaraštis.

IRUTE GIECIUTE

PUIKI DOVANA

Bet kuria proga labai tinka dovanom **Irutės Gieciutės** įdėnuota Hi-Fi lietuviška plokštelė — 8 lietuviškos patriotinės dainelės. Filmų ir televizijos aktorė Rūta Kilmonytė-Lee, išklausiusi plokštelės, paršė Irutei: "Mano geriausi linkėjimai gabiai ir nuostabiai solistei". Plokštelė gaunama pagiginta kaina už 3 dol. (persiuntimas 50 c.). Rašyti **Darbininkas**, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

Detroit, Mich.

Lietuvių Dramos Mėgėjų sambūris, vadovaujamas režisierės Zuzanos Mikšienės, vasario 23, sekmadienį, 3 v. popiet lietuvių namuose, Tillman ir Butternut kampas, vaidina Ibseno "Norą". Vaidinime dalyvauja: Rasa Lišauskaitė, Vincas Zebertavičius, Algis Pesys, Irena Laurinavičienė, Algis Gladkauskas, ir Zita Dargelytė. Pelnas skiriamas Vasario 16 minėjimo išlaidoms padengti.

Minint Vasario 16, prie miesto valdybos buvo iškelta lietuviška vėliava. Pakėlimo iškilnėse dalyvavo skautai. Detroito Free Press įsidėjo nuotrauką iš vėliavos pakėlimo. Gubernatorius Romney išleido proklamaciją, skelbdamas Lietuvai dieną. Proklamaciją suminėjo Associat. Press agentūra. Atskiras minėjimas buvo surengtas lietuvių radijo valandėlės, kalbėjo J. Matulionis ir dr. Adolfas Damušis. Viešam minėjime kalbėjo senatorius Philip A. Hart. Aukų minėjime surinkta virš 2000 dol. Aukus jau pasiūstos Amerikos Lietuvių Tarybos centri Chicagoje. Miesto majoro proklamaciją minėjime perskaitė miesto administracijos atstovas Robert Reppke.

DARBININKO nauji skaitytojai

J. Pakalka, Brooklyn, N.Y., E. Dietrich, Elizabeth, N.J. F. Domeika, Hoosick Falls, N. Y. C. Zvalauskas, Scranton, Pa. J. Vebra, New Haven, Conn., P. Rasinis, W. Babylon, N. Y. U. Daukantas, Worcester, Mass. P. Einangis, Brooklyn, N.Y. J. Stanionis, Elizabeth, N.J. S. Mencevičius, Worcester, Mass. A. Puškorius, Cleveland, Ohio, A. Rudaitis, New Philadelphia, Pa., E. Pugh, Long Beach, N.Y. A. Ambutovic, Grand Rapids, Mich., J. Valys, Watertown, Mass., K. Ciuderis, New York, N.Y. A. Abromaitis, Linden, N. Y. J. P. Surma, Philadelphia, Pa. Sv. Kazimiera Seserys, Providence, R.I. H. Petručionis, Elizabeth, N.J., S. Rutkauskas, Baltimore, Md., J. Spirauskas, Los Angeles, Calif.

B. Bacevičius iš Clevelando, Ohio užsakė Darbininką M. Kugrienei, Girardville, Pa. M. Makauskienė, Rochester, N.Y. B. Rackauskui, Ludwigsburg, Vokietija.

Sveikindami nauuosius skaitytojus, kartu pranešam, kad Darbininkas pirmiem metų kainuoja tik 5.00. Taip pat viešiam siunčiamas 1964 m. ka-

VAJAUS AUKOS BALFUI

Linden, N.J. — Balfu 132 skyrius 1962-1963 m. vajuos metu surinko 263 dol. ir 150 svarų drabužių, kurie persiūti Balfu Centru New York. Šių metų vajuos pradamas kovo 1 ir truks iki birželio 1. Aukos rinkti jau pasižadėjo: S. Čerienė-Mulks, A. Liudvinaitis, K. ir L. Kubaičiai, M. Klimas, St. Ramonas, K. Degutis, Vl. Adomavičius, St. Vaičiūnas, M. Varneckas, Vl. Tursa, J. Kasauskas.

Skyriaus valdyba prašo visus lietuvius neužtrenkti aukų rinkėjams duris, o plačiai atverti ir savo širdis ir pinigines, nes vargstančių skurdę brolių ir seserų skaičius nėsmažėjo.

1962-1963 vajuos metu aukojė: Rozalija Yršienė — 15 dol., A. ir A. Skučai, K. Degutis ir Dr. A. Levine — po 10, St. Ramonas — 8, K. Šeštakas — 6. Po 5 dol. — M. Klimas, SLA 3 kuopa, A.L.R.K. Moterų S-gos 53 kuopa, V. Valentukevičius, D. Budreckis Funeral Home, dr. Pr. Jucaitis, S. Čerienė-Mulks, Em. Mulks, T. Budres, L. ir B. Budriai, M. Varneckas, Vl. Tursa, J. ir E. Kubaičiai, A. Reinert, L. ir K. Kubaičiai, Pr. P. Čerai, Linden Pork Store, Star Auto Stores, C. Conover, M. Ciurlys, J. Vakarietis, O. Baublienė, J. Byla, V. ir A. Kvietauskai, A. Lindvinaitienė, L. ir Vl. Adomavičiai, M. ir S. Balčiūnai, A. ir St. Meilai, B. ir J. Kasauskai. Po 4 — J. Mosteika, po 3 — B. Sabeckienė, R. ir A. Šlepečiai, B. ir L. Podleckiai, E. ir V. Klimai, H. Robinson, J. ir St. Vaičiūnai, A. Lozovaitienė, Pi 2 — A. Davis, V. ir St. Audiniai, St. Skikūnas, J. Zubavičius, M. ir L. Spieler, E. Gambacurta, M. Nadel, St.

Elizabeth, N.J. Sv. Pečro ir Povilo parapijos Balfui aukotojų sąrašas.

Dr. St. Petrauskas paaukėjo 25 dol., Pr. Kupinskas, K. Čiurlys, Al. Stukai — 20 dol., Juveičių šeima — 15 dol.

Po 10 dol.: prel. M. Kemežis, Agnes Vengraitis, John Allen, Ieva Jasukaitis, Anna Mackelis, kun. V. Karalevičius, Jaunieji Vyčiai, Pr. Damijonaitis, L. K. Jankūnai, J.O. Strimačiai, kun. J. Pragulbickas, V. Budnikas, Andr. Bruženas, Kazys Kaspariūnas, Petr. Beržanskis, Pr. Kudulis, Povilas Ivaška, P. O. Lanai, Pr. Šlepėtis, J. Švedas, K. Ožalas.

Po 5 dol.: Vytautas Budris, J. Didžbalis, Lithuanian Liberty Hall, O. Linartienė, Walter Drescher, M. Slabokas, A. Fidleris, Adam Naiva, Vl. Kirvelavičius, J. Grigaliūnas, U. Maceikonis, M. Gapšis, A. Karvojus, B. Zemeikis, J. Jankūnas, J. Balandis, A. Davis, B. Vyliaudas, St. Lukoševičius, J. Kaspariūnas, H. Bitėnas, J. Levickas, J.L. Navickas, Elizabeto vyčių 52 kuopa, Petr. Kiršlis, J. Bagdonas, K. Bartys, Helen Navickas, A. Stagnūnas, T. Dūda, V. Misiūnas, B. Medžiūnas, Pr. Kaspariūnas, A. Vencas, E. Kacionas, Z. Kašėta, J. Narušiai, H. Aklonis, K. Valužis, G. Vysocky, A. Stongvila, Juozas Ramauskas, A. Valaitis, P. Normantas, J. Miežaitis, J. Didžbalis, A. Zindzius.

Po 3.00. Al. Mankus, E. Chorocij, G. Klučnikas. Po 2.00 L. Battman, J. Wiczas, A. Bujanaušienė, W. Zabarauskas, J. Norbut, A.V. Stankis. Po 1. B. Bernot, A. Visminas, J. Vengraitis, J. Bunis.

Elizabetho Balfu skyriaus valdyba dėkoja prel. M. Kemežiui už patalpą. P. Kupinskas ir Vytautui Biraičiui už sunkvežimį ir už nuvežimą rūbų. J.P.

Elizabetho Balfu skyriaus valdyba dėkoja prel. M. Kemežiui už patalpą. P. Kupinskas ir Vytautui Biraičiui už sunkvežimį ir už nuvežimą rūbų. J.P.

Elizabetho Balfu skyriaus valdyba dėkoja prel. M. Kemežiui už patalpą. P. Kupinskas ir Vytautui Biraičiui už sunkvežimį ir už nuvežimą rūbų. J.P.

Elizabetho Balfu skyriaus valdyba dėkoja prel. M. Kemežiui už patalpą. P. Kupinskas ir Vytautui Biraičiui už sunkvežimį ir už nuvežimą rūbų. J.P.

Elizabetho Balfu skyriaus valdyba dėkoja prel. M. Kemežiui už patalpą. P. Kupinskas ir Vytautui Biraičiui už sunkvežimį ir už nuvežimą rūbų. J.P.

Elizabetho Balfu skyriaus valdyba dėkoja prel. M. Kemežiui už patalpą. P. Kupinskas ir Vytautui Biraičiui už sunkvežimį ir už nuvežimą rūbų. J.P.

Elizabetho Balfu skyriaus valdyba dėkoja prel. M. Kemežiui už patalpą. P. Kupinskas ir Vytautui Biraičiui už sunkvežimį ir už nuvežimą rūbų. J.P.

Elizabetho Balfu skyriaus valdyba dėkoja prel. M. Kemežiui už patalpą. P. Kupinskas ir Vytautui Biraičiui už sunkvežimį ir už nuvežimą rūbų. J.P.

Elizabetho Balfu skyriaus valdyba dėkoja prel. M. Kemežiui už patalpą. P. Kupinskas ir Vytautui Biraičiui už sunkvežimį ir už nuvežimą rūbų. J.P.

Elizabetho Balfu skyriaus valdyba dėkoja prel. M. Kemežiui už patalpą. P. Kupinskas ir Vytautui Biraičiui už sunkvežimį ir už nuvežimą rūbų. J.P.

Elizabetho Balfu skyriaus valdyba dėkoja prel. M. Kemežiui už patalpą. P. Kupinskas ir Vytautui Biraičiui už sunkvežimį ir už nuvežimą rūbų. J.P.

Elizabetho Balfu skyriaus valdyba dėkoja prel. M. Kemežiui už patalpą. P. Kupinskas ir Vytautui Biraičiui už sunkvežimį ir už nuvežimą rūbų. J.P.

A. ANDRIUSKEVIČIUS

LAIKRODININKAS - JUVELYRAS
Aukšas - sidabras - deimantai laikrodžiai
9408 Jamaica Ave. Woodhaven 21, N.Y. VI 7-2573

Stephen Bredes, Jr.

ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7083

C. A. VOKET

VOKIETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEWTON 9-6620

Woodhavene išnuomojamas kambarys, apstatytas baldais. Galima naudotis virtuve ir kitais patogumais. Butas netoli Jamaica traukinėlio stoties. Teirautis vakarais po 7 val., šeštadieniais ir sekmadieniais visą dieną. HI 1-7715.

Moteris, kuri apsimtų kartų gyveninti ir prižiūrėti priešais neįsivysčiusį (vaiko šamones), ramų ir paslaugų vyriškį, gautų veltui butą, maistą ir laisvus savaitgalius. Skambinti vakarais MI 2-5821 arba Darbininko administracijai GL 2-29 23.

Suaugęs vyras ieško Brooklyn apylinkėje darbo restorane, valgykloje, prie bažnyčios zakristijonu ar zenitorium. Kas žinotų tokį darbą arba pasiūla, skambinti GL 2-2923.

Išnuomojami du gražūs butai su apšildymu ir karštu vandeniu. Abu butai antrame aukšte, vienas iš 3 kambarių, kitas iš 4 kambarių. Prie gero susisiekimo. Informacijom Tel. DE 6-1110 arba ES 6-4556.

Išnuomojamas butas iš 5 gražių kambarių su visais patogumais. Butas yra antrame aukšte ir arti lietuviškos Apreiškimo bažnyčios. Kreiptis ST 2-9843.

Išnuomojamas butas, II-me aukšte, 5 1/2 kamb., šviesus, apšildytas, naujai atremontuotas. East New York. Prie gero susisiekimo, labai prieinama kaina. Tel. DI 6-6799.

East New York išnuomojamas gražus iš 6 kambarių butas su apšildymu, prie gero susisiekimo. Kreiptis AP 7-0927.

VAKARŲ PENNSYLVANIJOS

vadovaujama lietuvių katalikų parapijų Pittsburghe ir apylinkėje, transliuojama iš galingos stoties,

LIETUVIŲ KATALIKŲ

RADIJO VALANDA

WEDO

McKeesport, Pennsylvania

kas sekmadienį

nuo 1:35 iki 2:00 val. popiet.

BANGA 810

Visais reikalais kreipkitės adresu:

LITHUANIAN CATHOLIC HOUR

WEDO

McKEESPORT, PA.

Norite geros meniškios fotografijos —

PORTRETO - SEIMOS - VAIKU
Ivairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —

VYT. MAŽELIS

422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HYacint 7-4677

— HAVEN REALTY —

JOSEPH ANDRUSIS — Real Estate — Insurance

Apraūdimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų parduavimas, apraūdos Income Tax užpildymas Mutual Funds — Pinigų investacijos.

Kasdien nuo 9 iki 9 val.; Seštadieniais iki 6 val. popiet.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

JUOZO IR IZABELĖS MISIŪNŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno. 103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.

Telefonas: Vlrinia 3-3544

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai
Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADŽIONAS, sav.

36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y.

Telefonas Stagg 2-5938

WINTER GARDEN TAVERN

Inc.

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polidovūniniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)

Tel. EVergreen 2-6440

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 9-5077

buvusi J. MIRONO MAISTO KRAUTUVĖ

340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. • Tel. Stagg 2-4329

Papildintomis kainomis priimame užsakymus

VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS

Pristato į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius

— We take all orders special price for Weddings and Parties —

Home-Made Bologna

REPUBLIC

Liquor Store, Inc.

322 UNION AVE. BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EV 7-2089

JURGIS J. JOKUBAITIS, Manager
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinų, konjakų, midų — šventėms bei kitokioms progoms.

WHITE HORSE TAVERN

baras - restoranas

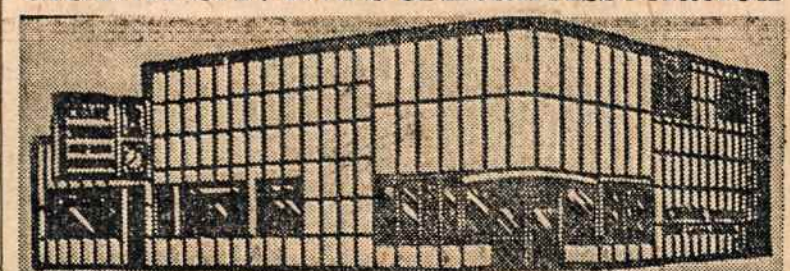
PRANAS BRUCAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.

Salė VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM IR KITIEM POBŪVIAM

Salėje gali tilpti 100 dalyvių

CRANE SAVINGS & Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083

Nemokamai vieta automobilianis

4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos

Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.

Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.

Prašome aplankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmd. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrd. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

DAINUOJAME SU LIONE

Dėl didelio žmonių pareikalavimo grynai lietuviškų dainų, Lionės Juodytės naujas LP-1003 albumas jau išleistas. Gaunamas Darbininko Administracijos, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y., Mrs. A. Ginkus 495 Grand St., Brooklyn, N. Y. ir kitose vietose, kur pirmosios plokštelės buvo gaunamos. Kaina \$5.00. Norintiems įsigyti dvi plokšteles, LIONE JODIS AT TOWN HALL ir DAINUOJAME SU LIONE, abi plokšteles už \$8.00. Didesniems kiekiams duodame nuolaidą. Prašome siųsti užsakymus su čekiu: Alex. Mathews, 256 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

KODĖ SKOLINTIS IS KITŲ JEI GALIMA PASISKOLINTI IS SAVŲ!

Skolink ir taupyk per

LITAS INVESTING CO., Inc.

V. VEBELIONAS, President

Trumpalaikės paskolos — palankiom sąlygom

Už padėtą kapitalą mokama augštos palūkanos

Paskolų ar indėlių reikalais kreipitis po 6 val. vak. arba šeštadieniais

V. VEBELIONAS

100-21 89th Avenue, Richmond Hill 18, N. Y. — Tel. HI 1-6799

arba

A. VEDECKAS

83 Morgan Street, Stamford, Conn. — Tel. 325-0997

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Redakcija ..... GL 5-7281
Administracija ..... GL 2-2923
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Vienuolynas ..... GL 5-7068

N.Y. Rezoliucijom Remti Komitetas prašo lietuvių, kurie gavo rezoliucijų pavyzdžius, tuoj atlikti savo kilnią pareigą: pasiųsti laiškus New Yorko senatoriui J. Javits (senatorius Keating rezoliuciją jau įnešė), savo apskrities kongresmanui ir kitiems asmenim, kaip nurodyta pavyzdžiuose. Paraginkite draugus ir pažįstamus, kad tą patį padarytų. Informacijų reikalais kreiptis adresu: Mrs. M. Zukauskas, 28 Catherine St., Brooklyn, 11, N.Y. Tel. EV 4-2623. Anglų kalbos raštų pavyzdžiai tuoj bus pasiųsti.

Dr. Vyt. Vygantas, Pax Romana pirmininkas, paskutinius du savaitgalius organizacijos reikalais skraidė į kitus kraštus. Vasario 15-16 buvo Sveicarijoje, vasario 22-23 Pietų Amerikoje, Kolumbijoje.

Elena Morras, Darbininko skaitytoja, 72 metų, gyv. Brooklyne, mirė vasario 19. Palaidota vasario 24 iš Apreiškimo bažnyčios šv. Karolio kapinėse. Patarnavo Salinskų laidojimo įstaiga. Paliko du sūnus ir dukrą bei kitus gimines.

Atitaisymas
Darbininke paskelbtoje užuotauje, mirus a.a. Kotrynai Diškevičienėi, yra įvykusi klaida. Užjaučia Anelė ir Jonas Butkai, ne Butėnai.

Literatūros vakare, kurį rengia ateitininkai sendraugiai dalyvaus rašytojai: O. Audronė-Balčiūnienė, K. Graudienė, A. Gustaitis, A. Šešplaukis, V. Volertas, St. Zobarskas, L. Žitkevičius. Donelaičio "Metu" ištraukas deklamuos Ir. Veblaitienė ir aktorius Vytautas Valiukas. Vakarą įvyks kovo 15 d. 4 v. popiet. Apreiškimo parapijos salėje.

Šią savaitę vyksta metinės rekolekcijos šv. Jurgio parapijoje Brooklyne. Pamokslai: vakarais — 7:30 v., rytais po 9 v. mišių. Rekolekcijom vadovauja T.B. Ramanuskas, OFM.

Pakartotinai pranešame, kad A.L.R.K. Federacijos New Yorko — New Jersey apskrities seimelis įvyks kovo 1 d. 2 val. popiet. Apreiškimo parapijoje. Paskaitą skaitys Kestutis Kudžma, specialius pranešimus padarys prel. J. Balkūnas, kun. L. Jankus, kun. St. Raila, K. Krusinskas ir kt. Seimelis bus baigtas palaiminimu bažnyčioje, o po palaiminimo — vakariene. Vakarienes metu bus programa, kurią išpildys jaunieji mūsų artistai. Į vakarienę bilietas tik du du doleriai.

Visas organizacijas bei draugijas, o taip pat ir svečius prasmė seimelyje ir vakarienėj kuo daugiau dalyvauti.

A.L.R.K. Federacijos Valdyba

Vasario 16 minėjimo dalyviai New Yorke šiemet Lietuvos laisvinimo reikalui suaukojo daugiau nei kitais metais. Nemaža aukų gauta paštu. Kas dar savo aukos nepasiuntė, prašomi tai padaryti artimiausiu laiku. Aukus siųsti American Lithuanian Council vardu šiuo adresu: 105 Grand St. Brooklyn, 11, N.Y.

Dai. K. Žoromskis išvyko į Clevelandą, kur kovo 1 atidaro 10 kūrinių parodą. Grįš kovo 10. Paroda bus Ciurlio ansamblio namuose iki kovo 8; išstatyta virš 30 paveikslų iš 1954-62 metų.

Inž. Vikt. Kirkyla, uolus Brooklyno skautų veikėjas, laikinai apsigyveno San Francisco mieste, Kalifornijoje, kur dirba savo srityje (pramonės administravime). Vakarais lanko universitetą magistro laipsniui įgyti.

Lietuvių komiteto pasaulinei parodai plenumo posėdis bus vasario 29, šeštadienį, 8 v.v. Bručo svetainėje 86-16 Jamaica Ave., Woodhavene. Visi komiteto ir atskirų sekcijų nariai prašomi dalyvauti.

New Yorko Amerikos Lietuvių Tarybai išlaisvinimo tikslui laiškais stambesnes aukas prisiuntė: 30 dol. 40 c. — A. Macelis; po 20 dol. — dr. A. Gylis ir dail. J. Shukis; po 10 dol.: J. Audėnas, V. Dovydatis, E. ir J. Landsbergiai, H. Blazas, Dr. N. Bražėnaitė, M. ir O. Jankevičiūtės, dr. V. Slavinskas, J. Kiznis, St. Jonaitis, Ant. Vikrikas ir M. Nedzinskas. Kiti aukavo mažesniais sumomis. Altas širdingai dėkoja visiems aukavusiems.

A. Oslapas Pirmininkas

VYSK. V. BRIZGYŠ įteikia Msgr. T. Grady ček. šiluvos koplyčios statybai Marijos bazilikoje Washingtono.

VATIKANO SUSIRINKIMO ...

(atkelta iš 5 psl.)

Jugoslavijos vyskupai. Vysk. V. Brizgiui taip pat tekė tuo klausimu kalbėti. Padėtis Lietuvoje visiem geriau žinoma, negu mes manome.

Kaip yra su krikščionių vienybe?

Apie tai daug spaudoje rašyta. Tuo klausimu specialiai rūpinasi kardinolas Augustinas Bea, S.J. Tačiau Bažnyčios susirinkimas negali vienybės nutarti; tegalima sutarti. Tai priklauso ne tik nuo Katalikų Bažnyčios. Kalbos apie kokias nors nuolaidas esminais tikėjimo klausimais yra tuščios. Bažnyčia tikėjimo tiesių nekuria, bet tiksliai jas saugo ir skelbia. Negali keisti ar atsisakyti to, kas yra Dievo. Vysk. V. Brizgys nurodė, kad yra balsų, kurie kaip tik laukia aiškaus ir tvirto Bažnyčios nusistatymo, o ne kurių nors nuolaidų atskirų asmenų ar grupių interesams. Be to, vienybės klausimas nėra vienos dienos reikalas. Praeityje, pav. Florencijos susirinkime, vienybė su R. Bažnyčios atstovais buvo sutar-

kad didžioji Chicago ir kaimyninė Connecticuto valstybė taip mažai prisideda. New Jersey finansams telkti vadovauja inž. V. Dilis.

Lietuvių visuomenė raginama taip sutvarkyti savo atostogas, kad visi galėtų dalyvauti Lietuvių dienoje. Parodos vadovybė pageidavo, kad kuo daugiau moterų dalyvautų tautiniais drabužiais. Organizacijoms ekskursijas į parodą lėktuvu, traukiniu ir autobusu, firmos teiks nuolaidas. Šiuo reikalu atskirose vietovėse lietuviai turėtų išsiaiškinti su atitinkamomis transporto įstaigomis.

— **Br. Budriūno** vadovaujamas šv. Kazimiero parapijos choras iš Los Angeles užsiregistravo dalyvauti Lietuvių dienoje pasaulinėse parodos metu.

— **J. Kralikauskas**, žinomas New Jersey lietuvių prekybininkas ir lietuviškų reikalų rėmėjas, paaukojo 100 dol. Tai didžiausia iki šiol įteikta asmeninė auka po muz. J. Stankūno 560 dol. aukos dainų repertuarui leisti. PPLK tikisi daugiau šimtinių.

— **J. Oišauskas**, Amsterdam, N.Y., lietuvių veikėjas, muzikas, lankėsi pas muz. Alg. Kačauską ir tarėsi lietuvių dienos pasaulinėje parodoje reikalais.

LKPP Spaudos Informacijos Sekcija

ta, bet ji nebuvo vykdoma atskiruose kraštuose dėl jų politikos; Tikslai Ukrainoje iš to susirinkimo atsirado unitai.

Kas buvo tos delegacijos iš Lietuvos?

Susirinkime kaip ekspertas dalyvavo kan. J. Stankevičius. Kiti atsiųsti iš Lietuvos kunigai: septyni kunigai ir 3 pasauliečiai. Viehi ir kiti buvo apgyvendinti prastuose, sovietų parinktuose viešbučiuose; gyventi jiems sąlygos buvo labai nepatogios. Pirmosios delegacijos kunigam buvo išrūpintos geresnės sąlygos ir teisė į susirinkimą. Prie delegacijų jų sargai — pasauliečiai pašaliniai asmenų neprileido. Nebuvo ir stengtasi jiems daryti nepatogumų ir susitarti.

Kodėl šiluvos koplyčia?

Šis klausimas buvo ne į temą, bet J.E. vysk. V. Brizgys ir jį atsakė. Nurodė, kad Marijos apsišventinimas šiluvose XVII amžiuje yra tiek reikšmingas, kad jo negali atstoti kuri kita vieta. Keistai atrodytume kitom tautom, apsilenkę su tuo istoriniu įvykiu ir tradicija. Ji pabrėžtina ir keltina, o ne užmirština. Niekas nedarė jokio spaudimo, kad būtų parinkta ta vieta. Šiluvos pasirinkimas buvo visai laisvas; bet tai nereikia, kad užmirštas Vilnius ar šv. Kazimieras. Koplyčios įrengimo bus ir Vilnius bei Aušros Vartai atitinkamai pabrėžti. Dabar ruošiamas visos koplyčios įrengimo planas. Jį priėmus, rudenį gali būti pradėti darbai. Yra surinkta 180,000 dol., dar reikalinga apie kita tiek. Šį darbą užbaigus, bus imtasi kito didelio kultūrinio užsimojimo — prastarė vyskupas Vincentas Brizgys.

Vysk. V. Brizgio paskaitą surengė New Yorko ateitininkai sendraugiai. Salė buvo pilna žmonių. Susirinkimui vadovavo pirm. A. Vainius. (s.)

BOSTONO ŽINIOS

Vasario 16 minėjimą nelaukta buvo užklojęs sniegas. Bažnyčioje ir salėje žmonių buvo mažiau, negu kitom progam. Sv. Petro lietuvių bažnyčioje mišias aukojo ir pamokslą pasakė kun. Juvenalis Liauba, O.F.M., iš Kennebunkporto. Solo giedojo St. Liepas. Lietuviai legionininkai, ateitininkai ir skautai dalyvavo su vėliavomis. Thomas parko aukštesnėje mokykloje žmonių prisirinko ne daug. Iš lietuvių kalbėjo Vliko vicepirmininkas Juozas Audėnas. Massachusetts gubernatoriaus vardu — gen. MacLaughlin, Korėjos karo dalyvis; jo kalba buvo nuoširdi ir lietuvius užjaučianti. Lietuvos garbės konsulas už ją padėjo ir perskaitė Valstybės sekretoriaus Dean Rusko sveikinimą. Meninę programą išpildė sol. B. Povilavičius, Onos Ivaškienės šokėjai, jaunos deklamatorės (Adomavičiūtė, Baltušytė, Vaučjurgytė) ir šv. Petro parapijos choras, vadovaujamas kompoz. Jeronimo Kačinsko. Programa buvo gerai paruošta ir nuotaikinga. Kalbos silpniau girdėjosi. Rengėjai nebuvo gerai sutvarkę garsintuvų.

Vasario 16 taip pat trumpiau ar ilgiau paminėjo vienuolika Bostono radijo stočių.

Smuikinko Iz. Vasyliūno koncertas bus kovo 14 Jordan Hall auditorijoje. Izidorius Vasyliūnas iš savo koncertų yra patelkęs lėšų ir išleides a.a. K. V. Banaičio Sonata D-Min. pianui ir smuikui. Galima gauti adresu: 27 Dimick St., Somerville 43, Mass.

Mriusieji. Po gedulingų šv. Petro bažnyčioje pamaldų palaidoti:

Mečys Kavaliauskas (vasario 7), 61 m. Velionis gyveno 24 Prospect St., Hyde Park, Mass. Nuliūdime paliko žmoną ir dukterį. Palaidotas Forest Hills kapinėse.

Mykolas Kuklys (vasario 11) 78 m. Velionis gyveno 33 Story St. Palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse.

Domininkas Daunys (vasario 13) 88 m. Velionis gyveno 12A Marinen Rd., Nuliūdime paliko dukterį ir tris sūnus, kurių vienas yra kunigas Jonas Daunys. Palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse.

Estela Zapustis (vasario 13) 55 m. Velionė gyveno 1422 Columbia Rd. Nuliūdime paliko motiną ir brolių. Palaidota Naujos Kalvarijos kapinėse.

Marija Vilkins (vasario 13) 76 m. Velionė gyveno 8 Everett St. Jamaica Plain, Mass. Nuliūdime paliko vyrą ir tris dukteris. Palaidota šv. Mykolo kapinėse.

Vincas Jakubauskas (vasario 17) 78 m. Velionis gyveno 32 Juliette St., Dorchester, Mass. Nuliūdime paliko žmoną, dvi dukteris, sūnų ir seserį. Palaidota Naujos Kalvarijos kapinėse.

Diplomuotas ekonomistas Juozas Audėnas registruotas investavimo fondų atstovas priima interesantus investavimo reikalais — 109 Warwick St., Brooklyn 7, N. Y. Tel.: TA 7-9518 PL 3-6628

WILLIAM J. DRAKE
DRAGŪNAS
ADVOKATAS
84-14 Jamaica Avenue
Woodhaven 21, N. Y.
Tel. Hickory 1-5220

Bostoniečiams
TAISO TELEVIZIJAS
JONAS ŽILINSKAS
629 E. Sixth St., So. Boston
Tel. AN 8-6645

LAIDOJIMO DIREKTORIAI
Tel. EVergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRONAS
Licensed Manager & Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Evergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
Balsamuotojas
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS
-Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(Prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
Koplyčios nemokamai visose
miesto dalyse; veikia ventilacija
Tel. Virginia 7-4499

THEODORE WOLININ,
INC.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNISKA KOPLYČIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS
FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL
FUNERAL HOME
INC.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius
ir balsamuotojas
74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas diena ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šer-
menims dykai. Aptarnauja Cam-
bridge ir Bostono kolonijas žemi-
siais kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434

Puikūs patarnavimas naujo
JOSEPH C. LUBIN
FUNERAL HOME
546 East Broadway
So. Boston, Mass.
Priešais miesto teismo rūmus
Rūpestingai patarnaujame vi-
suose reikaluose, atydziai iš-
pildome kiekvieną pageidavi-
mą. Jūs galite pilnai pasitik-
kėti mūsų patarnavimu iki vi-
sų smulkmenų laidojimo
reikaluose.
Joseph C. Lubin
Funeral Director
Telefonas: 268-5185

Lietuvių Komiteto Pasaulinei Parodai pranešimas Nr. 3

LKPP Valdybos posėdyje, kuris įvyko vasario 15, Helen Kulber pristatė 21 PP ženklio projektą. Valdybos nariai nubalsavo priimti R. Kavaliauskaitės (iš Australijos) projektą. Šiuo parinkimu dalininkė laimėjo 100 dol. premiją. Ženklielis vaizduoja aukštyn pakeltas rankas, laikinai trispalvę, ir apsuptas spygliuota viela.

Vytautas Vaitiekūnas pristatė informacinio leidinėlio apie Lietuvą projektą. Leidinėlis bus mažo formato — 10 puslapių teksto ir 6 puslapių iliustracijų. Tekstas bus suskirstytas į 19 trumpų skyelių. Iliustracijas sudarys Lietuvos žemėlapis, išpūdingesni Lietuvos gamtovaizdžiai ir architektūriniai paminklai. Valdybos nariams susidarė įspūdis, kad šis leidinėlis bus labai vertinga medžiaga Lietuvos propogandai ir kad jis skoningai ir patraukliai parengtas. Del spausdinimo išlaidų J. Stukas vyks į Chicago tartis su Alto vadovybe. Leidinėlis bus dalinamas nemokamai.

Lietuvių dienos programai atžymėti bus išleistas specialus leidinys, parduvinėjamas. Šio leidinio komisiją sudaro V. Maimaitis, J. Rutkauskas, A. Samu-

šis ir V. Augustinas. Bus dar pakviesti keli asmenys.

LKPP pirmininkas J. Stukas pranešė, kad gali susidaryti neparmatytų išlaidų, statant lietuvišką kryžių parodos vietoje. Kadangi kryžius pasilikis visam laikui, teks jo pamatus tvirtinti. Ponai Daukai Chicagoje veikiančios Sophie Barcus radijo vedėjai, kryžiaus statymo išlaidoms padengti per tą radiją jau surinko virš 1,000 dol. LKPP Valdyba Daukams išreiškė padėką.

Kun. L. Jankus pristatė svečių priėmimo komisiją. Pirm. V. Butkys, sekr. A. Radzivanienė, vaišėms organizuoti — B. Sandanavičienė, nakvynė m viešbučiuose — V. Dedinienė, nakvynė privačiai — M. Virbickienė. Komisija bus dar papildyta didesniu skaičiumi narių.

Šeštadienį, rugpjūčio 22, bus suorganizuotas plataus masto susipažinimo vakaras. Tam tikslui buvo pasiūlyta Manhattan Center salė. Vakarą komisiją suorganizuos K. Vasiliauskas.

K. Vasiliauskas, naujasis LKPP vicepirmininkas lankėsi pas parodos vadovybę ir aiškino visą eilę klausimų. Galutinai nusistatyta, kad Lie-

tuvių diena bus sekmadienį, rugpjūčio 23, ne Darbo dienos savaitgalį, kaip kai kurie šaltiniai skelbia. Didysis stadionas, kuris talpina 17,000 žmonių, yra atiduotas lietuviams visai dienai (nuo 9 val. ryto iki 5:30 popietu). Tame stadijone bus lietuvių pasirodymas rugpjūčio 23. Tos dienos ryte, jei bus gautas vyskupo sutikimas, stadijone bus pamaldos, ten pat bus ir dainų bei tautinių šokių repeticija.

Lietuvių dienos programą numatoma nufilmuoti, o taip pat perduoti per televizijos stotį bei užkorduoti. Šiuo reikalu rūpinasi J. Stukas. Planuojama išleisti programos plėkštelę.

J. Šlepetys, finansinės sekcijos pirm., painformavo, kad netrukus bus pradėtas finansinis, vėjus parodos rengimo išlaidoms padengti.

A. Šetikas, PPLK išdinininkas, referavo finansinį stovį. Iki vasario 15 pajamų buvo 4,936 dol išlaidų — 1833 dol. Likutis — 3,103 dol. Aukų atsiuntė: New Yorkas — 2,977 dol., New Jersey — 1,351, Illinois — 265, Pennsylvania — 101. Kitose valstybėse suaukota mažiau. Buvo išreikštas nusistebėjimas

NEW YORKE posėdžiauja Rezoliucijom Remti komisija. Iš k. į d.: kun. L. Jankus, dr. Br. Radzivanas, V. Tamešlūnas, St. Gudas, dr. Marija Zukauskienė ir R. Kerys. Nuotr. V. Maželis.

JAU 22 METAI!
WEVD LIETUVOS ATSIMINIMU
RADIO VALANDA
ŠEŠTADIENIAIS NUO 5.30 6.30 P.P.
STUKAS
1264 WHITE ST. HILLSIDE, N.J.
WAVERLY 6-3325, AREA CODE 201